

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitászó sora 40 fillér

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, május 30.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérolk: „Bauernfängerei.”
Módosítani!
Főlemelik a gázsít.
Az „egyke” ellen.
Agyonlőtt vadász.
Tűz a Neuman-gyárban.
Terjed a veszély.
Néhány pofon.
Véres utcai harc Pozsonyban.
Batthyány haragszik.
Brutális apa.
Furfangos halkereskedő.
Halális ítélet Lugoson.
Tárca: Alarc alatt. Irta: Csehov Antal.

„Bauernfängerei”.

Arad, május 29.

Az ujaradi Szólo-nek tágas színjében harmadéve bontakozott ki először Philipp Jánosnak, mint politikusként alakja. Az ujaradi kerületnek képviselője akkor tartott először programbeszédet. A prókator-jelöltekkel, mágnásokkal tultengő választásoknak érdekes, színes epizódja volt ez a jelölés. Nemcsak maga a jelölt, hanem a többi szónokok is többnyire parasztek voltak. Egy teuton arcú, szögletes homloku parasztagazda dacosan kiáltotta az asztalról: *Bauern auf die Schanzen!* A mozgalmat rokonszenvenessé tette, hogy az ujaradi svábok Rubinek Gyula, az exponált agrárius ellen léptették föl a vérből való embert, a papiros-gazda ellen a vérbeli gazdát. Parasztképviselője akkor már volt a parlamentnek: az ákosfalvi zsirfolt, Makkai Zsiga. Hanem ebben csalódott a közvélemény. Az ákosfalvi követ nem mutatta be a józan, élesen gondolkodó székely típusát, hanem a jó módra cseperedett falusi nagyságot. A harisnyás képviselő az obstrukció legszentebb pillanataiban leitta magát, a folyosón, a parlamenti elmésség tüzhelyén pedig többnyire édesen pótolta az álmatlan éjszakák mulasztását. Látnivaló volt, hogy Philipp János nem lesz a Makkai Zsigának német kiadása. A sváb különben ritkán törí magát a „herrisch” szokások felé. S Philipp János is egyszerűen, a falujában otthonos szóval mondta el programját. Előbb németül, aztán elolvasta magyarul. Hát hiszen nem volt valami tökéletes magyar beszéd, de nem hangzott rosszabbul, mintha például Frigyes főherceg egy kiállítását magyar beszéd elolvasásával nyit meg.

S a parasztek a sáncokra állottak; s mikor másodszor is megtették, célt is értek vele: Philipp János képviselő lett. A jelölésbe pártállás nélkül ment be; az égiek azután úgy akarták, hogy alkotmánypárti legyen. A mágnás-párt demokratikus színt akart kapni azzal, hogy

egy házi parasztja van; Philipp Jánosnak meg így is jó volt.

Friss galyat a szekerekre, a melyekkel az ujaradi határban a szántókra mennek, pántlikát a kaszákra, a melyekkel a lucernát nyelik: a Hans, a Philipp János megtartotta a szűzbeszédét. *Livi Leut und Kinder* — kénytelenek vagyunk ezt a szójárást használni — miket is beszélt Philipp János?

A cselédtörvényről volt szó. Joggal, a tapasztalás szakértelme révén szólt hozzá. De a szavait mégse ez diktálta. A mit mondott, nem a parasztagazda mondta, hanem a járomba fogott, jobbra vagy balra irányítható párt-cseléd.

A parlamenti tudósítások révén ismeretes már, hogy miről volt szó. Nagy Sándor dr., a nagylaki képviselő liberális módosítást ajánlott a békó-paragrafusokkal telt, kegyetlen törvényjavaslaton. Azt javasolta, hagyják el a törvényjavaslatnak azt a passzusát, amely szerint szerződött cselédnek a gazda beleegyezése nélkül utlevél nem adható. Ez a pont az emberi szabadságot, a legközönségesebb emberi jogot korlátozza: s ezért a függetlenségi pártban, a szorosabbra feszített pártfegyelem ellenére, sokan voltak, akik Nagy Sándor módosítását pártolták.

S fölállt Philipp János. Azzal kezdte a beszédét: „itt élned-halnod kell.” Tudjuk és valljuk mi is a Vörösmarthy klasszikus sorának értelmét; de nem szeretjük, ha valaki a hazafiságának felülbélyegezésére használ föl ilyen citátumot. Ép ennyire visszatetsző, ha valaki a sujtásos magyar ruhával, kokárdával akarja igazolni, hogy jó magyar. Hiszen, ha Philipp János magyar érzésű — amiben nem is volt kétség — nem kell azt ilyen banális módon alkalmazott citátummal bizonygatni. Ha meg nem lenne az, ez az idézet még nem formálná hazafivá.

A beszédnek azonban nem ez volt az érdekessége. Philipp János, a „gyakorlati gazda” ellenezte Nagy Sándor módosítását, s kivágta a legteljesebb fokú elismerést a Darányi Ignác törvényjavaslatának. Igenis, mondta, ilyen békó-intézkedésekre van szükség, hogy a cselédek az aranyhegyeket ígérő ügynökök Amerikába ne csábítsák. A mint ő is tapasztalta.

Lehet, hogy ez valóban meggyőződése Philipp Jánosnak, az eke szarva mellett nőtt törvényhozónak. Ujaradiak azt mondják, hogy pár hete odahaza erősen csóválta a fejét a cselédtörvényjavaslat fölött, s elmondta, hogy a pártban nagy civódása volt e miatt; de hát keményebb legényeket szedtek le a lábukról már oda-fönn, mint őt. És izléstelen dolog lenne azon rágódni, hogy ki szerkesztette a

Philipp János beszédét: hiszen a parlamentben magyarul tudók és ugynevezett intelligensek is vannak, a kiknek mások csinálják a beszédeiket. Hanem az már nem hallgatható el, hogy ez a beszéd nem volt Philipp Jánosnak öntudatos cselekvése. Ebben az esetben az ujaradi közbizalom letéteményese ütőkártya volt, amelyet Darányi kijátszott. A fiskálisokkal, a néppárti szociológusokkal szemben, akik a javaslat szigorú voltát, kegyetlenségét, hibáit panaszolták, támadták, — Darányi odaállította az illetékes faktort: a földemberét, a parasztagdát, a parasztképviselőt: ime, lássátok, ez tudja legjobban, s ez mondhatja legjobban, hogy mégis jó az én törvényem!

S Philipp János, aki történetesen egy pártban is van Darányi Ignáccal, vállalkozott is erre a szerepre. S mire a beszédének végére jut az olvasó, akkor gondolkodik: talán még se csupán hazafias sallang volt az a Szózat-citátum. Talán azt akarta vele mondani a szónok, hogy a cselédnek, akármilyen koldusbére, sanyaru sorsa, akármennyi keserősége van a gazdájánál: ha egyszer az életben oda-szerződött, ott élnie-halnia kell.

Ha Philipp János a magyar írásművekben a Szózatnál beljebb hatol egyszer, úgy olvassa el Acsády Ignácnak egyik könyvét: „A magyar jobbágyság története.” Elolvashatja benne, hogy a jobbágyság legrégebb idejében, már Nagy Lajos király ideje alatt intézményes biztosítékok voltak a jobbágyok szabad költözési jogára. Dózsa György fölkelése után, amikor guzsba kötötték a jobbágyokat, a költözési jogát nem merték elkobozni. Mint a magyar jogérzésnek, érettebb gondolkodásnak jele vonul végig ezen a történeten, hogy a röghöz kötött jobbágy mint terjeszthette ki a szabad költözési jogát. S ma, a jobbágyság megszüntetése után hatvan évvel, a szabad cselédet megfosztják ettől a jogtól. S ez az, amit Philipp János olyan igen helyesel.

Sajnálatos kiábrándulása azoknak, a kik érdeklődéssel kísérték a parasztpolitikus pályáját. Bizony ez a parasztpolitikus nem mutatkozott többnek, mint a mennyit a paraszt a sakkban jelent. Darányi rátűzte a tulipánt, aztán előretolta. S ő elvégezte a dolgát, amint nékie meghagyatott. Sajnálatos dolog ez, nemcsak a Philipp János személye és megfogott presztízse, hanem egyéb miatt is. Az általános választói jog ép a parasztságnak, az egyszerű, de a magok fejével gondolkodó gazda-emberek parlamenti szereplésére fog módot adni; — s helyes is, hogy úgy legyen. De a Makkai Zsigák, a Philipp Jánosok szereplése nem biztatja

jóval azokat, akik ezt várják. Igaz, hogy a mai parlament tulnyomó része csak az öltözék és a jól fészültség intelligenciájában különbözik a paraszt-képviselőktől. A paraszt képviselőknek azonban legalább abban kellene tőlük elütni, hogy a maguk eszével gondolkoznak s nem adják oda magukat eszközül annak a vásári sportnak, amelyet Darányi Ignác Philipp Jánossal megcselekedett: a *Bauernfänger-nak*.

Módosítani!

A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Rakovszky István elnökielte alatt ülést tartott, amelyen a gazdasági cselédekről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása volt a napirend. Számos felszólalás után, — melynek során az elnök Vlád Auréltól a szót megvonta, áttértek az interpellációkra.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 29.

A jegyző végtelen hosszú jegyzőkönyvet olvas fel. Természetesen senki nem ért belőle semmit, vidám beszélgetés fejlődik ki. Wekerle miniszterelnök, aki tegnap jött meg Bécsből, Darányival tanácskozik. Feltűnést kelt, hogy eljött az ülésre néhány horvát képviselő is.

A cselédtörvény vitája ma sem ígér izgalmakat. A mai ülés mintha csak a tegnapiak folytatása volna. Éppen olyan ritkák a padosorok s Mezőfi Vilmos is éppen úgy ontja megbízói érdekében való módosításait. Az érdeklődés tehát lanya s valószínű, hogy kettőfél óráig, amikor is az interpellációkra térnek át, ilyen is marad. Az interpellációkra tartogatják a figyelmet és érdeklődést, mert azok elsőrendű politikai aktualitásokat, számtalanszor pertraktált, sok gyanúsításra alkalmat adó kérdéseket és eseményeket érintenek. Ha elmondjuk, hogy Visontai Soma az amerikai „Szabadság” kitiltásáról, gróf Batthyány Tivadar pedig Brankovics György karlócai pátriárka ügyéről jegyzett be interpellációt s ha ideiktatjuk azt az alapoknak látszó hírt, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök mind a két interpellációra felelni is

fog, nem kell bizonyítanunk az interpellációk érdekes voltát.

Részletes tudósításunk:

(Hogy ne feszélyezze.)

Rakovszky István elnök az ülést tíz óra után nyitotta meg. Több kisérdékü elnöki bejelentés és előterjesztés után a Ház azonnal áttért a cselédtörvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására.

A tizenhatodik szakaszt Mezőfi Vilmos és Gaal Gaszton módosításával fogadták el.

Mezőfi Vilmos a tizenhetedik szakaszt olyanak tarja, amely nem méltó a huszadik század parlamentjéhez. A szakasz az erőszakot rendszeresíti. Indítványozza, hogy a karhatalomra vonatkozó szakaszt hagyják ki a javaslatból.

Philipp János intézkedést kér a helyüket elhagyó cselédek ellen.

Nagy György Mezőfiéhez hasonló indítványt tesz. Kifejti, hogy 1892-ben, a cselédtörvény tárgyalásánál Irányi Dániel a demokratizmus és a humanizmus nevében elítélte a karhatalom rendszeresítését s Visontai Soma szintén hevesen kikelt az ellen. Nem szabad, hogy a függetlenségi párt más állásponton legyen ebben e kérdésben, mint tizenöt esztendő előtt. A szakasz kihagyását kívánja. Ami a kártérítési kérdést illeti, a cseléd leüli a büntetést, ha nincsen pénze. (Zaj.)

Okolicsányi László indítványozza, hogy az az intézkedés, amely bizonyos esetekben a gazdák ellen is elrendeli a karhatalmat, maradjon ki.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter: A szakasznak eredeti szövegezésében való elfogadását kéri, mert a karhatalomra a példaadás szempontjából is szükség van. (Helyeslés.)

Mezőfi Vilmos visszavonja indítványát, mert az Nagy Györgyével teljesen azonos értelmű. Visszavonja már csak azért is, hogy az ő indítványa ne feszélyezze a függetlenségi párt tagjait. (Derűtlenség.)

A szakaszt Návay Lajos jelentéktelen módosításával fogadta el a Ház.

(Azért se módosítunk!)

A huszadik, huszonegyedik és huszonkettedik szakaszt kisebb módosításokkal elfogadják.

Mezőfi Vilmos a huszonharmadik szakasznál legalább nyolc órai alvási és pihenő idő biztosítását kéri. (Nagy zaj.) Ha önként meg nem adjuk, majd kiküzdik ezt a cselédek szervezkedésükkel.

Darányi Ignác nem fogadja el a módosítást. Bernáth István előadó ismétli azokat az ér-

veket, a miket Mezőfi álláspontja ellen már a bizottságban elmondottak.

A Ház az eredeti szöveget fogadta el.

Elnök tíz perc szünetet ad.

Szünet után

Mezőfi Vilmos a huszonegyedik szakasznál pótlást ajánl, hogy a cseléd olyan eledelt kapjon, a milyen a gazda asztalára kerül.

Bernáth István előadó az eredeti szöveg elfogadását kéri.

A Ház elvetette Mezőfi módosítását.

Gaal Gaszton a huszonötödik szakasznál olyan módosítást ajánl, amely szerint a szövegben szabatosan legyen kifejezve a cselédnek adandó szolgáltatások tisztasága és minősége.

A Ház Gaal Gaszton módosításával, a melyhez Darányi Ignác is hozzájárul, fogadja el a szakaszt.

(Az örök Rakovszky.)

Vlád Aurél a szakasz precízebb fogalmazását kívánja. Erre szükség van, mert a közigazgatási hatóságok a tapasztalat szerint a legvilágosabb törvényt is megsértik. Tőlük minden kitélik.

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Rakovszky István elnök: A képviselő urtől megvonom a szót! (Helyeslés és zaj.)

Vlád Aurél: Tiltakozom az elnök eljárása ellen. A házszabályokhoz kérek szót. (Nagy zaj.)

Elnök: A házszabályok megengedik, hogy az elnök a képviselőtől, ha beszédében durván megsértette az országot, annak hatóságait, vagy valamely osztályt, a szót azonnal, előzetes figyelmeztetés nélkül is megvonhatja.

Nagy Sándor és Ernst Sándor felszólalása után

Darányi Ignác kijelenti, hogy Ernst és Hammersberg módosítását elfogadja.

Hammersberg László a kérdés feltevéséhez szolt.

Vlád Aurél kéri a határozatképesség megállapítását. (Nagy zaj. Felkiáltások: Ki kell dobni.)

Olay Lajos: Kérje nyíltan, ha megszámlálást akar. (Oriási zaj. Felkiáltások: Ki az oláhval! Névsort!)

Vlád Aurél: Hangosan beszéltem. (Nagy zaj.)

Elnök konstatálja, hogy 112 képviselő van jelen. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Hány oláh van köztük? Ugy jár majd, mint Vajda!

A Ház a szakaszt Hammersberg és Ernst módosításával fogadták el.

(Éljen a szabadság!)

Návay Lajos a tizenkilencedik szakaszhoz módosítást ajánl, amely az idegenek befogadására vonatkozó tilalmat némileg enyhíti.

Álarc alatt.

Irta: Csehov Antal.

N. város kaszinójában álarcos bált, vagy mint a városka hölgyei mondták, „bal paré”-t rendeztek.

Éjjel 12 órakor volt. Öten az előkelőségek közül álarc nélkül ültek az olvasó-szobában egy nagy asztalnál, orrukat és szakállukat az ujságokba dugták, olvastak, álmodoztak vagy az igazak álmát aludták.

A táncteremből egy francia négyes ritmikus hangjai szűrődtek be. Hébe-hóba egy-egy pincér topogott el az ajtó előtt csörömpölő poharakkal. Egyébként mély csönd.

— Itt, azt hiszem, kedélyesebb lesz! — hallatszott zsiros basszus hangon, a mely mintha kályhából jött volna. — Előre! Ide! Ide, gyerekek!

Az ajtó kinyílt s az olvasószobába belépett egy kövér, zömökember kocsis kosztümben, pávatollas kalappal a fején, fekete álarccal az arcán. Mögötte két női álarc jött s egy pincér tálcával, a melyen pocakos likőrflaskók, három üveg vörös bor és poharak voltak.

— Ide! Itt úgy látszik, nincs is olyan meleg! — szolt a kocsis. — Tedd a tálcát az asztalra!... Üljetek le, álarcok! Önök pedig, uraim, huzódjanak kissé összebb... Itt most nincs idő.

Az asztalhoz lépett és türelmetlen kézmozdulattal lesöpört egy csomó ujságot.

— Allitsd ide! Es önök sziveskedjenek kissé összebb huzódni, olvasó uraim! Itt nincs most

ideje az ujságoknak és a politikának... El velük!

— Mégis felkérném, viselkedjék itt kissé csöndesebben! — szolt az urak egyike, a kocsis arany szemüvegén keresztül végignézve. — Ez olvasószoba, nem buffet... Itt nem szabad inni...

— Már miért nem? Talán inog az asztal? Vagy beszakadhat a menyezet? Kómikus! De nekem nincs időm önnel itt veszekedni. Félre az ujságokkal! Önök a nélkül is elég okosak... csak a szemüket rontják... És mindenképpől nem óhajtom ezeket a dolgokat itt!

A pincér az asztalra állította a tálcát, szalvétáját kecsesen a hóna alá kapta s az ajtóhoz állt. A hölgyek azonnal nekiestek a vörös bornak.

— Igen, igen... vannak okos emberek, a kiknek egy ujság többet ér, mint egy derék korty bor! — kezdte ismét a pávatollas férfiú, miközben pálinkát töltött magának. — De talán csak azért az egyszerű okért, mert nem telik egy derekas, jó kortyra? Hallja, maga szemüveges ur? ... Nincs igazam? ... Hahaha! ... No hát mi áll abban az ujságban? Hallja maga szemüveges ur? Mit olvasott? Hahaha! ... Ugyan, dobd el, ne fontoskodjál úgy? Inkább igyál egyet!

A pávatollas férfiú föleme kedett s a pápaszemes ur kezéből kiszakította az ujságot. Az elsápadt, elpirult és álmélkodva nézett a többi előkelőségre.

— Ön megfélekedzik magáról, uram! — fortyant fel. — Ön, mint látszik, csapszéknek nézi az olvasószobát! Hát egyáltalán nem tud

illetet? Kitépni az ujságot az ember kezéből, — felháborító! Ön mindenesetre nem tudja, kivel van dolga... Urram! En Sesztjakov vagyok, a bankigazgató!

— Ah! Fütyülök az egész Sesztjakovra! És az ujságod, ez itt... el a fenébe!

A kocsis megkapta az ujságot és darabokra tépte.

— Mit jelentsen ez? — dadogta Sesztjakov, egészen megdermedve a rémülettől. — Ez mégis hallatlan! Ez...

— Megakarsz haragudni, mi? — nevetett a pávatollas férfiú. — Ah, te... Hogy meg van ijedve! Minden tagja remeg... Tehát, mélyen tisztelt uraim, félre a tréfával, — nincs kedvem önökkel csevegni, sőt inkább egyedül akarok lenni a hölgyekkel és mulatni; felszólitom tehát önöket épp oly nyomatékosan, mint udvariasan, hogy lehetőleg párologjanak el... nagyon kérem! Belebuchin ur, eredj a pokolba! Mit rancolod össze a pofádat? En mondom: mars ki! De kissé azonnal, különben... vigyázz, hogy ne a fejed repüljön ki előbb!

— Mit jelent ez? — kérdezte Belebuchin magánzó elpirulva és vállát vonogatva.

— Egy ilyen arcátlan alak betolakodik ide és...

— Mit mondtál, pimasz? — bögött rá a kocsis és öklével az asztalra ütött, hogy a poharak a tálcán nagyot ugrottak. — Kihez szoltál? Azt hiszed, mert álarcban vagyok, azért goromba lehetsz? Te gézengúz! Ki veled! Bankdirektor, eredj jószerével! Menjete a pokolba!

Mezőfi Vilmos szerint a szakasz a személyes szabadság legsúlyosabb megsértése. (Nagy zaj.) Nem lehet megtiltani, hogy szerződésileg átadott lakásába azt fogadja be a cseléd, akit akart. Az egész szakasz kihagyását kéri.

Gaál Gaszton hozzájárul Návay indítványához és tiltakozik Mezőfi felfogása ellen.

Ernszt Sándor Návay indítványát némi pótlással elfogadja. A pótlás szerint a cselédnek csak jogosan kifogásolható személyt nem szabad lakásába fogadni!

A Ház a 27. szakaszt elfogadja, a 28. szakasznál pedig megszakították a vitát és áttértek az interpellációkra. Ezekről lapunk más helyén számolunk be.

Fölemelik a gázsit.

A hadügyminiszter tervezete.

Fizetési fokozatok a rangosztályokban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

A katonai kérdések kikapcsolása dacára a magyar törvényhozás alighanem a közel jövőben foglalkozni fog a közös hadseregnek egy jelentős ügyével. Bécsi beavatott forrás szerint ugyanis Schönauich közös hadügyminiszter a *hadsereg tisztifizetéseinek fölemelése dolgában* tervezetet dolgoztatott ki, amelyet a két honvédelmi miniszterrel folytatott tanácskozások után nemrégiben véglegesen megszövegezett és hozzájárulás végett megküldött a két kormányának is.

A tervezet lényege az, hogy a mostani katonatiszti fizetések meghagyása mellett a *főtiszt* rangfokozatban fölemelik a tisztek járandóságait oly módon, hogy a rangfokozatban eltöltött szolgálati időhöz képest az egyes fokozatokban több osztályt létesítenek. Ezekbe az osztályokba azután az előléptetés automatikusan bizonyos számú szolgálati év után történék. Így például a hadnagy fizetése, amely a jövőben is 1680 korona maradna, három évenként kétszer 200 koronával javíthatnák. A jelenlegi előléptetési viszonyok között 10–13 év után századosá előlépő főhadnagyok számára három fizetési fokozatot létesítenek és végül a századosi rangosztálynál, amelyben átlag 18 évi szolgálatot töltenek, három vagy négy fizetési

fokozat illetetnék be. A törzstiszti és tábornoki karban gyorsabb az előléptetés és azért a rangban csak *egy vagy két* fokozat lesz. Ha a magyar és az osztrák kormány elfogadják a javaslatot, — fejezi be bécsi híradását egy fővárosi koalíciós lap, — úgy a hadügyminiszter a fizetési többletet már az 1908. évi költségvetésbe fölveszi.

Nem tartozunk annyi rezervátával a kormányhoz szemben, mint a budapesti koalíciós organum és ezért a híradáshoz az alábbi kommentárt fűzzük.

A békéhez vezető paktumban expressis verbis kizárták a katonai kérdések komplexumának megholygatását az átmeneti kormányzás alatt. Ha ez igaz — és folyton igaznak jelentette ki a koalíció, — akkor a katonatiszti járandóságok fölemelése is olyan kérdés, amelynek megvitatására és elintézésére a *jelenlegi* kormánynak és parlamentnek fölhatalmazása nincsen. Így tehát a fizetési fokozatok létesítését a hadügyi kormánynak arra az időre kell halasztani, amikor egyrészt az ország újabb megterhelését jelentő kérdések és az áldozatokért követelt ellenértékek napirendre kerülnek és illetékes fórumuk, a két ország törvényhozásai által elintéztetnek.

Tagadhatatlan, hogy a hadügyminiszteri tervezetben foglalt újítások *bizonyos mértékig méltányosak*. A főtiszt, hadnagy és főhadnagy és a századosi rangban levők régóta kéri, hogy az állami tisztviselőkhöz hasonlóan nekik is adja meg a kincstár az *ötödéves pótlék egyenértékét*, mert — mint hangoztatják — méltánytalanság, hogy a tisztek ne részesüljenek oly díjazásban, mint a köteleességüket hiven teljesítő egyéb állami alkalmazottak és a tiszt közel másfél évtizeden át egy és ugyanazt a fizetést huzza, míg az állami tisztviselő ötödévenként és néha még előbb is fizetési pótlékot kap.

Ezeknél a rangosztályoknál tehát van jogosultsága a fizetési fokozat életbeléptetésének, de ez ma nem időszerű. A törzstiszti és tábornoki karnál azonban teljesen fölösleges és alpnélkül való a fizetési fokozatok létesítése. Mind a törzstiszti, mind pedig a tábornoki rangosztályokban — kivéve a legmagasabbat, a tábornokszernagyit — rendszerint csak 4–6 évet tölt

a tiszt. Hogy akarják hát még az egy fokozatot is beállítani? Két-három évi szolgálat egy rangosztályban csak nem adhat már jogot pótlékra, amely annál súlyosabban érintené az országot, mert hiszen a magas fizetésnek megfelelően nagyobb összegre is rugna, mint a szubaltern tisztéké.

Hogy a magyar kormány mit fog válaszolni Schönauich tervezetére, azt most még természetesen nem tudni. De föltehető, hogy visszautasítja a javaslatot, amely a katonai kérdések fölvetésével esetleg sokkal nagyobb politikai bonyodalmakat támaszthat, mint a mekkorákat a kisebbségi ügytől várhatnak.

Az „egyke” ellen.

Irjon fel Arad!

Somogy megye elméskedik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

A statisztika bizonyítja, hogy az egygyermekrendszer évről-évre ijesztően terjed Magyarországon, főleg Dunántul és főleg a tőszyökeres magyar nép között. Ma már 40.000 emberrel több hagyja el évente az országot, mint amennyi születési többletünk van évente.

Somogy vármegye, ahol a baj a legfenyegetőbb módon lépett fel, néhai Széchenyi Imre gróf kezdeményezésére már évekkal ezelőtt mindent megtett ennek a nemzetpusztító rágalynak megakadályozására, illetve megszüntetésére. De minden fáradozás kárba veszett. Ilyen szomorú tapasztalatok után a vármegye közönsége elhatározta, hogy ebben a kérdésben fölír az országgyűléshez, kérve az egyke rendszer megszüntetésére a leghathatósabb törvényhozási intézkedéseket. A törvényhatóság elhatározta azt is, hogy megküldi föliratát az összes társ-törvényhatóságoknak pártolás és hozzájárulás végett. Ma érkezett meg Arad város törvényhatóságához a somogy megyei fölirat, amelynek érdekes szövegét az alábbiakban közöljük:

— No azt majd meglátjuk — szolt Sesztjakov, a kinek arcát az izgalomtól verejték lepte el. — Hé! Pincér! Hívd csak ide a felügyelőt!

Egy perc múlva odalépett elébe a kis vöröshajú felügyelő, kék szalaggal kabátja hátkájában. Még zihált a táncból.

— Kérem, hagyja el ezt a szobát — kezdte a beszédet. — Itt nem szabad inni. Menjen kérem a buffetbe.

— Mit akarsz te itt? — kérdezte a kocsis. — Hivatalak tán?

— Kérem, ne tegezzon engem! Távozzon!

— Kedves barátom, mondok neked valamit: adok neked egy percig időt, te itt előljáró vagy, főszemély és így gondoskodhatsz róla, hogy ezek az alakok mielőbb kívül kerüljenek. Az én hölgyeim velem egyedül óhajtanak maradni, zavarja őket, ha idegen van jelen s pénzemért megkövetelhetem, hogy azt tegyem, a mit akarok.

— Ez az egyén, úgy látszik, azt hiszi, az istállóban van — kiáltja Sesztjakov, — hívjátok elő Jevsztrat Szipiridonitsot.

— Jevsztrat Szipiridonits! — hallatszik most mindenfelől, — hol van Jevsztrat Szipiridonits?

Rendőregyenruhába öltözött öreg ur rohan be a szobába.

— Felkérem önt, hogy tüstént hagyja el az olvasó-szobát, — mondja rekedt hangon, míg szeméit kimereszti és idegesen mozgatja festett szakállát.

— Jaj de megijedtem, — nevet a kocsis — verje meg az isten, olyan bajusza van, mint

egy kandurnak és milyen rettenetes szemei... hehehe!!

— Kikérem magamnak ezt a feleselgetést! — ordít reszketve és dühösen Jevsztrat Szipiridonits. Kifelé! vagy erőszakkal vitetem el.

Az olvasóteremben rettenetes botrány ütött ki. Jevsztrat Szipiridonits kiabált, lábával toporzékolt és olyan vörös volt, mint egy rák. Sesztjakov kiabált. Belebuchin kiabált. De valamennyit tulharsogta a kocsis kövér basszushangja. A programon nem szereplő intermezzó folytán a muzikusok abban hagyták a zenét és a közönség a táncsteremből az olvasóterembe özlött.

Jevsztrat Szipiridonits, hogy némi hivatalos színezetet adjon az ügynek, összehívta az összes rendőri közegeket, akik a kaszinóban megtalálhatók voltak és megkezdte a jegyzőkönyv megírását.

— Irj, irj! — mondá az álarcos és ujjával meglökte a tollszárat, — Most jön azután a baj. Nem? Én szegény lélek! Az istenért, ne tegyetek szerencsétlenné! Hahaha!... Kész a jegyzőkönyv? Aláírtatok már? Akkor nézzetek ide! Egy... kettő... három...

A férfi felállott, kinyújtotta magát és lelépte arcáról az álarcot. Az ittasságtól eltorzult arca riasztó benyomást tett a jelenlévőkre. Egy darabig gyönyörködött a benyomásban, melyet keltett, azután belevetette magát egy karosszékebe. A csendzavaró hangosan felcagott. Az előkelő társaság tagjai kétségbeesve, zavarodottan néztek egymásra, némelyek megvakarták a fejüket. Jevsztrat Szipiridonits nyelt egyet, mint az olyan ember, a ki valami nagy számárságot követett el az imént.

A szemtelen csirkefogóban mindenki felismerte a városka milliomosát, Pjatigorovot. Pjatigorov gazdag gyáros volt és a város örökös diszpolgára, híres volt botrányos ügyeiről, jótékonyágáról és a mint a helyi hírlap szokta kifejezni, arról, hogy „erős barátja a műveltségnek és haladásnak.”

— Nos hát mentek-e most vagy nem? — kérdezte több percnyi hallgatás után.

Az előkelőségek némán és lábujjhegyen lopódtak ki.

— Tudtad, hogy Pjatigorov, — rikácsolta Jevsztrat Szipiridonits odakint a pincér fülébe — mért nem nyitottad ki a pofádat?

— Megtiltotta, hogy szóljak!

— Megtiltotta? Kutya, ha bedugatlak egy hónapra a dutyiba, akkor majd tudod, mit jelent az, hogy megtiltotta!... De cifra kis dolog is volt ez, uraim! Éppen mintha megbolondultunk volna! Nem hagyhattuk volna el tiz percre az olvasószobát! Szép kis história!

Az urak leverten, tanácstalanul jártak keltek a kaszinóban és komor hangon suttogtak, mintha valami nagy szerencsétlenség történt volna. Amint az asszonyok és leányok megtudták, hogy Pjatigorovot megsértették, ők is rosszkedvűek lettek és csendesen elkezdtek hazafelé mendégni.

Két órákor Pjatigorov nyakig berugva betámolygott a táncsterembe, leült a zene mellett és a muzika hangjainál elszenderedett. Nemsokára oldalt hanyatlott a feje és szomorú hortyogás hallatszott.

— Hagyjuk abba! — intett a karmester. — Pszt!... Jegov Nilics alszik...

(Paraszthitbizományt!)

1. Miután az egygyermekrendszer anyagi okai között mindenekelőtt az a törekvés szerepel, hogy az apa vagyona osztatlanul szálljon fiára vagy leányára és ebből kifolyólag a jobb módú földmives inkább lemond a sok gyermekben rejlő boldogságról, csak hogy gyermeke osztatlanul élvezhesse azt a vagyont, amely az apának tekintélyt, társadalmi állást, kényelmet és az élet számos élvezetét biztosította, föltétlenül szükségesnek tartjuk örökösödési törvényeinknek megfelelő módosítását, miután ezek még a legkisebb földbirtok szétforgácsolását több örökös között is lehetővé teszik, abban a meggyőződésben élve, hogy a földbirtok osztathóságának korlátozásával elvághatjuk a baj egyik legfőbb gyökerét.

(Szülni, szülni!)

2. Tapasztaljuk, hogy az egygyermekrendszer nemzetpusztító bűnét elősegítik véderőtörvényeink, amennyiben az „egykét” azon az alapon, hogy családfentartó, könnyebben lehet kivonni a katonáskodás kötelezettsége alól. Kérjük tehát véderőtörvényeinknek olyképpen módosítását, hogy minden harmadik fiúnak a katonakötelezettség alóli mentessége biztosított legyen, mely körülmény szerintünk a szaporaságra kétségkívül mélyreható ösztönként szerepelne. Az a család, mely három vagy négy katonát ad a hazának, megérdemli, hogy a családnak legalább egy férfi-tagja fel legyen mentve a katonáskodás alól, míg másrészt, ahol csak egy gyermek van, azt föltétlenül be kell sorozni.

3. A magzatelhajtási bűnök körül való késedelmes eljárás helyett eszközöltessek ki az igazságügyi kormánytól, hogy ily bűnök följelentése esetén azonnal a helyszínén tartassék meg a vizsgálat s az ily ügyek minden fórumon soronkívül intéztessenek el.

4. Céltudatos és következetes állami munkával kétségkívül sokat lehetne segíteni és ezért kérjük, hogy állami béreleteknél, vasúti munkálatoknál és mindenféle állami alkalmazásoknál első sorban a népes családok sarjait vegyék figyelembe.

(Adómentességet!)

5. Az egygyermekrendszer elterjedését rendkívül előmozdítja az a körülmény, hogy az egyházi és iskolai adó aránytalanul jobban

— Parancsolja, hogy hazakisérjem, Jegov Nilics? — kérdezte Belebuchin valamivel később, a milliomos füléhez hajolva.

Pjatigorov ajkait mozgatta, mintha orráról legyet akarna elfújni.

— Parancsolja, hogy hazakisérjem? — ismételte Belebuchin. Vagy ideállitassam az ekvipázst?

— Hé! . . . Mi? . . . Te? . . . Mit akarsz te? No, no . . . haza akarok menni . . . Kisérj el! . . .

Belebuchin ragyogott a meglepedettség-től s elkezdte fölfrancigálni Pjatigorovot. A többi ur szolgálatkészen ugrált melléje és az örökös diszpolgárt kocsijába segítették emelni.

— Egy nagy társaságot így bolonddá tartani, erre igazán csak művészi lélek képes — jegyzi meg rekedten Jeszcsakov. Egész puff vagyok Jegov Nilics! Ha eszembe jut, még mindig nevetnem kell . . . Hahaha . . . és milyen dühösek voltunk. Hahaha! . . . Nem is hiszi, még színházban sem nevettem ennyire . . . Ilyen humor! Egész életemben emlékezni fogok erre az estére, valóban!

Amint Pjatigorov elkocsizott, az előkelőségek ismét jókedvűek lettek és megnyugodtak.

— Bucsuzól még kezét is nyújtott nekem, — szól Szesztjakov meglepedetten — ugy látzik, nem is haragszik már . . .

— Bár adná Isten! — sóhajtott Jevsztrat Szpiridonits.

sujtja a népes családokat, míg az egygyermekű család, mely már ezért is könnyebben élhet meg, csak egy gyermek után fizeti azokat. A szülő, gyermeke után tizenkét éves koráig iskolai adót fizet, azután pedig tizenkétéves korától kezdve egyházi adót minden gyermeke után külön-külön. Az egyházi adó néhol fejenként 6—10 koronáig emelkedik s így megtörténik, hogy egy szegény zsellér, kinek több gyermeke van, 50—60 koronát fizet egy esztendőben csak egyházi adóra. Hogyne irigyelné tehát annak sorsát, akinek csak egy gyermeke van és aki csak egy gyermek után fizet egyházi adót, s hogyne követné annak példáját. Anélkül tehát, hogy az ev. ref. vallásfelekezet önkormányzati jogát érinteni akarnók, kérelmezzük annak a méltánytalanságnak megszüntetését, hogy az egyházi adóban sokkal többet fizet az a család, amelynek több gyermeke van, mint az, amelynek kevés van. Kérelmezzük továbbá az állam segítségével a teljesen ingyenes népoktatást, vagy legalább is a sokgyermekű családapáknak az iskolai adó alól való mentességét.

(A humoros gróf.)

A sok szellemességgel és humorrall megszerkesztett felirattal már legközelebb foglalkozni fog az aradi tanács, alig hihető azonban, hogy a paraszthitbizományok létesítése, a családfentartóknak a katonai szolgálatba való bevonása és az ehhez hasonló somogyi elmésségek Aradon talajt találjanak. Azt ugyan senki sem fogja Aradon elhinni, hogy az anyák ezentul erővel három fiut fognak szülni, csak azért, hogy a harmadik ne legyen katona. A felirat különben Széchenyi Aladár gróf kissé időtlen agyszüleménye s mi sem jellemzi jobban az egészet, mint az illusztris szerzőnek azon nyilatkozata, amelyet e munkájáról ma egy fővárosi hírlapíró előtt tett.

El vagyok reá készülve, — mondta a kis Széchenyi, — hogy függetlenségi és 48-as párti elvtársaim a „feszítsd meg”-et fogják reám kimondani. Ha t. elvtársaim ezt a törekvést, a magyar kisbirtokos földjét *osztathatlanná tenni*, reakciónak nevezik, akkor én büszkén vallom magamat reakciónáriusnak, inkább vagyok reakciónárius és törekszem fajomat megmenteni a végenyészettől, mintsem hogy a liberális vészőparipáján ülve, összetett kezekkel szemléljem nemzetemnek lassu, de biztos pusztulását. Mi tagadás benne, erősen meg vagyok arról győződve, hogy a nemzetünk testén rágódó egygyermekrendszert csakis így lehet végzetes útjában megállítani. Ez magyar nemzeti kérdés. A latifundiumos hitbizományokat tessék a la Beksics Gusztáv, a sik földről áthelyezni az erdős, hegyes-völgyes vidékeire az országnak, vagy őket átalakítani pénz-hitbizományokká, ez ellen semmi kifogásom, sőt szükségesnek tartom, de a magyar kisbirtokos földjét meg kell védeni, mert különben a végtelenig osztható birtokát kiráncigálják alóla.

Eddig a nyilatkozat, amely szerint a magyar anyák azért nem hozzák tömegesen világra a gyermekeiket, mert nincs paraszthitbizomány. Ez ötletes dolog. De a grófnak nem jutott eszébe például a progresszív-adó behozatala, a létminimum adómentessége, a végrehajtási törvénynek modern szellemében való reformálása, és nem jutott eszébe — Darányi Ignác. Pedig ezekről is lehetne beszélni.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az „Aradi posta és távirtda tisztviselő sport egyesület” f. hó 30-án csütörtökön este 8 órakor a városi sörözőkban választmányi ülést tart. Tárgysorozat: Tagfelvétel. Folyó ügyek rendezése. Indítványok.

Agyonlőtt vadorzó.

A Körös jegén.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

Gyulavarsándon régóta híres és közveszélyes orvvadászok voltak Marucza György és Lill Demeter. Rendszerint kettesben cserkésztek s a tilosban lőtt vadakon testvériesen megosztottak. Mult év decemberében egy alkalommal szintén együtt lopódtak ki a község határában elterülő földekre s mire a nap hanyatlóban volt négy nyulat és egy foglyot lőttek. A szerzett zsákmányt a hátukra rakva haza felé indultak. Egyenes uton azonban nem mertek a faluba menni, így tehát nagy kerülővel indultak utnak. Vállalkozásuk veszedelmes volt, mert a jégtől zajló Fehér-Körösön is át kellett gázolniuk.

Mikor a partra értek, egész beesteledett. Marucza György aggodalmaskodott, hogy még bajuk talál esni, de Lill Demeter, aki hatalmas természetű ember volt, könnyen vette a dolgot s oda szólt Maruczának, adná át a hátán lévő két nyulat és a puskáját. Majd előbb ezeket viszi át a tulsó partra, aztán pedig a nyakába kapja őt magát és minden veszedelem nélkül átgázolnak a vízen.

Marucza György elfogadta az ajánlatot. Előbb a nyulakat adta át, majd a puskát vette le a válláról, de oly ügyetlenül adta át, hogy a fegyver elsült s Lill Demeter egy jalkiáltással összeesett. A megsebesített vadorzó borzasztó kinokat szenvedett, a mig Gyulára vitték a közkórházba, de a hirtelen megejtett operáció már nem segíthetett rajta. Másnapra meghalt.

Gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva állt ma ezért az aradi törvényszék előtt Marucza Demeter. Tagadta, hogy ő lett volna Lill halálának oka. Fogalma sem volt róla, hogy a puska töltve volt s különben is óvatosan adta át a fegyvert. Lill maga volt oka szerencsétlenségének.

A kihallgatott szakértők véleménye és a tanuvallomások alapján azonban kiderült, hogy Lill halálát Marucza gondatlansága okozta, s így a törvényszék egy hónapi fogházra s az özvegynek fizetendő ezerkétszáz korona kártérítésre ítélte a derék orvvadászt. Az ítélet jogerős.

Tűz a Neuman-gyárban.

Gyújtogató villám.

Riadalom a gyártelepen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

Tegnap éjjel a Neuman Testvérek cég tulajdonát képező világhírű szeszgyárat és gőzmalmost tűzveszély fenyegette. A tegnapi vihar alkalmával a villám az egyik raktárhelyiségbe ütött, ami nagy riadalmat keltett a gyárnak éjjel dolgozó személyzete között és Gáj külvárosban. A villám kisebb tüzet okozott, amit csakhamar eloltottak. Csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy komolyabb veszedelem nem történt. A gyártelepen így is nagy volt az ijedtség, mert az első percben azt hitték, hogy nagyobb tűz tört ki.

A Neuman-gyárban történt tüzesetről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Az elmúlt éjjel körülbelül éjfél felé zivatar tört ki. Oriási dörgés és villámlás között eredt meg a zápor s egyszerre hatalmas csattanás rázkódtatta meg a levegőt. A villám a Neuman gyár egyik szénraktárába csapott be. Nappali világosság járt a villámcsapás nyomá-

ban, amire egyedül az éppen arra haladó éjjeli őr lett figyelmes. Az éjjeli őr túlköléssel figyelmeztette a gyár éjszakai személyzetét a veszedelemre. A munkások a zuhogó esőben a szénraktár felé siettek, amerről a világosságot látták.

Az éjjeli őr vészjelzése, amely a városba is behallatszott, sokkal nagyobbak bizonyult, mint maga a jelzett veszedelem. A villám a szénraktár ablakába csapott, amelyet nyáron át zsákkal takarnak le. A villámtól a zsák tüzet fogott és lángra lobbant. A gáji tüzelőség is kivonult és a tüzet hamarosan elfojtották. A kár jelentéktelen.

A tüzelzés Gájkülváros egész lakosságát felköltötte s óriási pánikot keltett, mert sokan azt hitték, hogy a gyár kigyulladt. A megrémült gájiak csak akkor nyugodtak meg, amikor megtudták, hogy a tüzet néhány perc alatt eloltották. A jelentéktelen tüzeset hire ma reggel hamarosan elterjedt a városban, természetesen tulzolt arányban.

Kossuth Ferenc emlékkönyvébe.

— A mai küldöttség esetéhez. —

Miniszter ur! Az szent igaz,
Habár a vére lázad:
Könnyebb hátat fordítani,
Mint tartani a hátat!

Varga s. k. szabómester.

Terjed a veszély.

A kolumbácsi legyek.

Pusztítják az állatokat.

A megye intézkedik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

Ma már szaporodott egygyel azoknak a járásoknak a száma, amelyben a kolumbácsi légy valóságos páni félelembe ejtette a lakosságot. A borosjenői járásban, a melyben tegnap még hire-hamva se volt ezeknek a veszedelmes legyeknek, fellépett a veszedelem, amely holnap már valószínűleg a szomszédos kisjenői és világosi járást sem hagyja érintetlenül. A megye nyugati részén fekvő eleki, pécskai, aradi járásokban egyelőre még nincs mitől tartani, de ha az idő melegebbre fordul s tartósabb keleti széláramlat lép fel, nincs kizárva, hogy a jövő hét folyamán már ezeken a helyeken is áldozatokat fog követelni a veszedelmes légyraj.

A ma éjjel hirtelen kerekedett s egész Arad megye területén végig vonuló nyári zivatar némileg javította a tegnapi állapotokat. Sok helyütt sűrű zápor, sőt jég is esett, amely rendkívül sok kolumbácsi legyet pusztított el. Nagyjából azonban a megtámadott járásokban változatlan az állapot, sőt súlyosodott annyiban, hogy a fuvarozásból élő kiscgazdák állataikra való tekintetből beszüntették a munkát s így nemcsak a mezőgazdaság, hanem például a nagyhalmági járásban a fakereskedelem is károsul. A vármegye meglehetősen komolyan fogta fel a fenyegető veszedelmet, s ma sürgősen intézkedett a baj orvoslása iránt.

Nem lehet fuvarozni.

A csapás legjobban a nagyhalmági járást sújtotta. Különösen a Hunyadmegyével határos

községek felett ezrivel röpködnek a szürke legyek s rajokban lesik az áldozatot. Tirnovica, Pojenar, Szirb, Vosdocs, Lungora csak úgy menekedtek meg a nagyobb veszteségektől, hogy a marhákat már az első nap óta nem engedik ki nappal a legelőre s ugyyszólván állandó füsttengerben tartják az egész környéket.

Kishalmágyon azonban minden óvintézkedés mellett is ma délelőtt két ökör pusztult el a kolumbácsi legyek csipése következtében. A félelem a lakosságban oly nagy, hogy fuvar egyáltalában nem vállalnak az emberek. Ez különösen azokat a vidékeket sújtja, a melyeken a fakereskedelem nem nélkülözheti a fuvarozást. *Pleskucán* drága pénzért sem akad fuvar, pedig itt a lakosság tekintélyesebb része ugyyszólván abból él.

A radnai járásból érkező jelentések szerint nagyobb kártól ezidő szerint nem kell tartani. A tegnapi néhány szarvasmarna elhullásától eltekintve, ma délutánig semmiféle jelentés nem érkezett *Lovich* Gyula főszolgabíróhoz. A kiadott sürgős utasításokhoz már a saját érdekében is szorosan tartja magát mindenki s ez az oka, hogy különösebb baj eddig nem történt. Mindazonáltal érzékenyen sújtja a gazdaközöniséget, hogy miután a szabadban való legeltetés most ugyyszólván lehetetlen, a kész és félre félretett takarmányt kell állattainak etetésére felhasználnia. A fuvarozás a radnai járásban is szünetel s ez uton is károsítja a szegény embereket. Hogy mennyi a kár, azt még most megközelítőleg sem lehet kiszámítani.

Emberek veszedelme.

A ternovai járásban változatlan az állapot. A tegnapi éjjeli zápor által némileg megritkítva, de még mindig sűrű tömegekben szállongnak a kolumbácsi legyek s veszélyeztetik nemcsak az állatokat, hanem az embereket is. Agris, Ternova, Kurtakér és Silingyia lakossága minden lehetőt elkövet, hogy a csapást enyhítse. Silingyian és a szomszédos Dezsőháza és Lugozi falukban az emberek még magukat is bekenik olajjal és petróleummal, nehogy a tegnapihoz hasonló eset áldozatai legyenek. Az asszonyok közül, kiket tegnap Silingyian a kolumbácsi legyek összemartak, egyiknek állapota komoly aggodalomra ad okot. Súlyos betegen fekszik, s csak a gondos ápolásnak köszönheti, ha felgyógyul.

A nagyhalmági járás után a borossebesiben legnagyobb ezidő szerint a veszély. A járás csaknem valamennyi községéből érkeztek a főszolgabírói hivatalhoz jelentések, a melyekből főleg az apróbb állatokban okozott kár tűnik ki. Ma délelőtt *Holdmészesen* két bivaly pusztult el a csipések következtében, *Prezesten* pedig egy tehén hullott el. *Szelezsányban* a silingyiaihoz hasonló eset történt. Egy asszony, a kit a legyek összezsíptek, megdagadt tagokkal betegen fekszik.

Terjed a baj.

A borosjenői járásban ma jelentek meg először a kolumbácsi légyrajok. Az első csapatokat Borosjenőn észlelték, ahova valószínűleg a Fehér-Körös mentén húzódtak. Ezek a veszedelmes férgek általában kedvelik a vízmenti részeket s igen valószínűnek tartják, hogy Arad megyébe a Maros és a Fehér-Körös völgye n áthúzódtak be. Estig a járásnak csaknem minden nagyobb községéből jelentek a veszedelem felléptét. Bokszegen, Monyorón, Vojvogyenen, Algyesten, Berzán kisebb-nagyobb áldozatot szedett a kolumbácsi légy.

A megye nyugati része egyelőre még ment a veszélytől. Mint a járási főszolgabíráktól értesülünk, az aradi, eleki, pécskai, kisjenői és

világosi járásokban eddig még sehohsem észlelték a pusztító legyeket.

A megye intézkedik

Az alispáni hivatalhoz beérkezett jelentések alapján, még a tegnapi nap folyamán sürgős intézkedés történt. Az alispán távollétében *Boros Iván* tiszteletbeli főjegyző vette a kezébe az ügyet, aki sürgős felterjesztést intéz a földművelésügyi miniszterhez, részletesen tájékozván a kolumbácsi legyek arad megyei pusztításáról. Ugyancsak az ő utasítására sürgősen rendelet készült, amelyet a délelőtt folyamán több száz példányban sokszorosítottak s a ma esti postával a megye összes főszolgabírának megküldöttek.

A rendelet szövege a következő:

Valamennyi járási főszolgabíró, a községi előjáróknak, m. k. és helyhatósági állatorvosnak!

A nagyhalmági és radnai járások főszolgabírájától vett jelentés szerint a kolumbácsi légy Aradvármegye területén helyenként nagy tömegekben fellépett. Miután a legyek gyökeres kiirtása, vagy csak tömeges fellépésük korlátozása is lehetetlen: utasítom az összes hatósági közegeket, hogy az ellenük való védekezés eddig ismert, legbiztosabb módját lelkiismeretesen s a legnagyobb eréllyel végrehajtsák, ellenőrizték és a gazdaközöniséggel megismertessék. A védekezés legbiztosabb módja t. i. abban áll, hogy az állatokat a legyek jelentkezése idejében, nappal, sőt istállóban tartásuk és csak éjjel bocsássák legelőre, ha a legelő állatok nappal is kénytelenek a legelőn maradni, akkor a legyek távoltartása céljából a nyáj körül tüzeket kell gyújtani és trágya, vagy nedves gaz reárakásával sűrű füstöt fejleszteni. (Ilyen füstölés az istállók ajtaja előtt is célszerű.) Munkára használt állatoknál a vékonybőrű testrészeket, különösen pedig a testnyílásokat (száj, orr, szemek) köroyékét átható szagot árasztó anyaggal kell bekenni: ilyen p. o. a besűrített dohányfűzet, amelyhez zsirt és petróleumot lehet keverni, a büzös aszat és kátrány. Miután lehetséges, hogy a meleg időjárás folytán a kolumbácsi légy a megye többi járásában is fellép, szükséges, hogy ezen óvintézkedések a megye egész területén foganatosítva és a gazdaközöniséggel idejekorán megismertetve legyenek. A légycsipéstől már megbetegedett állatok gyógykezelésére mindenkor állatorvosi segítség veendő igénybe. A nagy tömegben s mindig csak nappal rajzó legyek közeledését a háziállatok ösztönszerűleg megérik s előlük az istállóba, vagy a vízbe menekülni igyekeznek. A leirt óvintézkedések erélyes foganatosítása mellett a védekezés sikerrel fog jární és szükséges, hogy azok július hó közepéig állandóan végrehajtsanak. Ezen rendelet hatathatos végrehajtását és ellenőrzését a gazdaközöniség érdekében, minden arra hivatott közegetől elvárom s ugy a községek, mint a gazdaközöniség közti szétosztás végett megfelelő számú példányban kiadom.

Arad, 1907. május hó 28 án.

Az alispán távol:

Boros,
tb. főjegyző.

Ebből a rendeletről egy-egy főszolgabírónak mintegy száz darabot küldöttek meg, hogy a járásában lévő összes községeknek megküldhesse és kihirdethesse.

SPORT.

Az atléták versenye.

Arad, május 29.

Holnap délután rendezí az *Aradi Atlétikai Klub* tavaszi házi versenyét, melyen a klub bajnokságáért ötven versenyző méri össze erejét. A verseny számai a következők: 100 yardos síkfutás; diszkoszvetés; 220 yardos futás; magasugrás; 1/4 angol mértföldes futás; gelyvetés; rudugrás; 1 angol mértföldes futás; távugrás; súlydobás.

A változatos és fölötte érdekes versenyek után *labdarugó mérkőzés lesz a szabadkai at-*

letikai klub és atlétáink csapata közt, — ami elé nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak városunk, hanem a szomszéd városok sportkörei is, amennyiben a dévidék ezen két erős csapatának találkozásától az ősszel kezdődő bajnoki mérkőzések eredményeire lehet következtetni. A mérkőzés fontosságát bizonyítja azon körülmény is, hogy a szabadkaiakat egyesületük nagyszámu tagja is kíséri, sőt Szeged, Temesvár és B Csaba sportkörei szintén képviseltek magukat a versenyen.

A csapatok összeállítása a következő:

Szabadkai atletikai klub (piros-fehér dress.)

Kapus: Stámetz D. (kapitány.) Hátrvédők: Krcsmay és Bónis. Fedezetek: Márton, Papp M., Czopkó. Csatárok: Buday, P. A. Jerand, Kiszely, Márczy, Kosztics.

Aradi atletikai klub (kék-fekete dress.)

Kapus: Daniel J. Hátrvédők: Puky és Lengyel. Fedezetek: Boros I., Kákos (kapitány), Boros II. Csatárok: Világossy, Sütő, Gaál, Till, Szathmáry.

A verseny a Török Gábor-utcai sporttelepen lesz, az atletikai verseny délután 3 órakor, a football-mérkőzés 5 órakor kezdődik. Helyárak: Tribün ülőhely 1 kor., álló-hely 40 fill., diák-hely 20 fill.

Halálos ítélet Lugoson.

Hármas gyilkosság miatt.

A szolgálta rémtette.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 29.

A büntető igazságszolgáltatás tegnap egy elvetemült, vadállatias ember felett ítélkezett és a legsúlyosabb büntetéssel sújtotta: *halálra ítélte*. Három ártatlan ember életét oltotta ki egy szolgálalegény s a lugosi törvényszék ítéletével megboszuította az ártatlanul kiontott ember vért. A gyilkost, aki áldozatainak holttestét meg is gyújtotta, a rablás vágya, a pénz utáni szomjuság vezérelte borzalmas tette végrehajtásában. Magyarországon a legutóbbi halálos ítélet a máramaroszi volt. Az esküdtszék akkorban tudvalevőleg három embert ítél el halálra, akiknek büne korántsem volt olyan förtelmes és visszataszító, mint a most halálra ítél gyilkosé.

A borzalmas hármagyilkosságról és a halálos ítélet hozataláról *Lugosról* a következőket jelentik:

Az idevaló esküdtbírószak egy borzalmas bűnpörben mondott tegnap ítéletet. A vádlott *Zayka* Ádám, füzési szolgálalegény volt, aki háromszoros gyilkosságért, rablásért s gyújtogatásért állott törvényt. *Zayka* előbb mint fölasketett mezőőr, majd mint házi cseléd szolgálta *Tölgyessy* József füzési földbirtokost.

Az idén március nyolcadikán a gazdája, egy kilencvenkét esztendő aggastyán, magához hívatta, hogy valami utasítást adjon neki. *Tölgyessy* a gazdasszonyával, Hegedüs Ilonával az asztalnál ült s teázott, amikor *Zayka* belépett. A legény egyenest a gazdasszony felé ment s egy vastag bottal szó nélkül úgy vágta fejbe az asszonyt, hogy az *halva fordult le a székről*. Azután neki esett a magával teljesen tehetetlen aggastvánnak s azt a *cukorvadás kését szintén megölte*.

E közben sirást hallott a szomszéd szobában. *Molnár Róza* cselédleány jajveszékelt ott a vérengzés láttára. A gyilkos erre a *szegény teremtetést is megölte*. Azután fölfeszítette a szekrényt s kifosztotta. Hatezernegyszáz koronát

talált benne. Mielőtt eltávozott volna, — a holttesteket *leöntötte petróleummal s meggyújtotta*. A szomszédok azonban hamar eloltották a tüzet.

A bűnöst, aki a tárgyaláson töredelmes vallomást tett, a bíróság az esküdtek igazmondása alapján, *halálra ítélte*.

Wekerle emlékkönyvébe.

— Az ipari szeszkontingens megszüntetéséhez. —

Hogy az ipar most sok szeszt gyártson,
Óh, ne akadályozd benne:
Nem ártana, ha sok magyarnak
Jóval több spirituusa lenne!

Halász Lajos, s. k.

Brutális apa.

Agyonkinozta a fiát.

A Trombita-utca rejtelméből.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29

Az aradi rendőrség bünyügyi osztálya a kir. ügyészség megkeresésére egy aradi cipész-mester ellen indit most előzetes vizsgálatot. A cipész-mestert azzal vádolták meg, hogy hat esztendő mostoha fiát már régebben irgalmatlanul kinozta ugyannyira, hogy a kis fiu egészen nyomorékja lett a brutális ember kegyetlen bánásmódjának. A vád beigazolást nyert, amennyiben a vizsgálatot vezető hatóság a fiun súlyos sérülések nyomait konstataálta. A vizsgálatról tudósítónk az alábbiakban számol be:

Tegnap délután a kir. ügyészséghez feljelentés érkezett *Pótsi* Sándor cipész-mester ellen. A feljelentés elmondja, hogy *Pótsi* már régebben vadállatias kegyetlenséggel kinozta *Vargha* József nevű hat éves mostohafiát. Az ügyészség ma reggel megkereste a rendőrséget, hogy indítsa meg az előzetes vizsgálatot *Pótsi* ellen.

Ma reggel a rendőrség részéről *Szepekovszky* Teofil ügyeletes rendőrhadnagy, *Hecht* Adolf dr. kerületi orvos, az árvaszék részéről pedig *Murády* Álmos közgyám megjelentek a cipész-mesternek Trombita utca 2 ik szám alatti lakásán. A hatósági orvos megvizsgálta a kis fiut, akinek fején és kezein súlyos sérülések nyomait fedezte fel. *Vargha* József a szemlélőre teljesen elcsigázott, éhezettett gyermek benyomasát teszi, aki előreláthatólag már nem fog sokáig élni a kiállott szenvedések következtében.

A rendőrhadnagy a helyszínen kihallgatta a fiut, aki sirva panaszkolta el, hogy a mostohaapja borzasztóan kinozta. Nemrégiben lefogta a kisfiut, ráparancsolt *Laci* nevű tanoncára, hogy papírokat tömjön a fiu szájába és az ujjai közé. Ezután a papírokat meggyújtotta és addig tartotta a gyermeket a kezei között, amíg a láng megsütötte a bőrét. *Szepekovszky* rendőrhadnagy kihallgatta a szomszédakat is, akik egyértelműleg a brutális ember ellen vallottak.

Kihallgatták továbbá a gyermek édesanyját is, aki csak nemrégiben lépett törvényes házasságra *Pótsival*. A fiu anyja előadta, hogy a gyermek egy ideig állami gondozás alatt volt, de magukhoz vették és otthon nevelték. Az anya előadása szerint a kisfiu annyira rakoncátlan, hogy *Pótsi* kénytelen volt vele szemben erőiesen fellépni.

A vadállatias cipész-mestert megidéztek a bünyügyi osztályhoz. Az előzetes vizsgálat befejeztével a rendőrség az iratokat átteszi a kir. ügyészséghez.

Murády Álmos közgyám jelentést tett az esetről az árvaszéknek is, amely sürgős, soron kívüli intézkedést tesz, hogy a megkinozott gyermeket a szülői hatalom alól kivegye és ismét állami gondozás alá adja.

Wekerle a városok ellen.

Elveszik a szeszkontingenst.

Az uzsoraszövetkezetek ügye.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 29.

Különös a nemzeti kormány iparpártolása. A kormány az orszaggal 300 millió koronát szavaztat meg gyáralapítási célokra s ugyanakkor az ország egyik legvirágzóbb gyáriparát: a szeszgyártást tönkre teszi.

A kormánynak ez az iparpártolási irányelve a képviselőház mai ülésén *Wekerle* Sándor miniszterelnök ajkairól hangzott el. A kormányelnök ugyanis egy hozzá, mint pénzügyminiszterhez intézett interpellációra válaszként kijelentette, hogy a kormány ama városokat nem tudja kárpótolni, amelyek a szeszkontingens megszüntetésével óriási jövedelemtől esnek el. Mondott azonban a miniszterelnök még valamit, azt t. i., hogy ha valahol megszűnik a szeszgyártás, ott más ipari vállalat létesítéséről *„kell majd gondoskodni!”* Kell és — majd. S a Ház — mi telhetett tőle — tudomásul vette a miniszterelnök válaszát.

Még egy másik érdekes interpelláció vonta magára a mai ülésen megjelent képviselők figyelmét. *Lengyel* Zoltán ugyanis az uzsoraszövetkezetek dolgát szellőztette és azzal a kérdéssel fordult az igazságügyminiszterhez, hogy hajlandó e az uzsoratorvény módosításával az uzsoraszövetkezetek visszaéléseit megszüntetni. *Günther* Antal igazságügyminiszter megnyugtató választ adott és kijelentette, hogy az uzsoratorvény már el is készült.

A képviselőház ülésének eme részéről az alábbi távirati tudósítást kapjuk:

Lányi Mór a bácsodrogi kiházasító szövetkezetek visszaélései miatt interpellálja az igazságügyminisztert.

Günther Antal kijelenti, hogy a szövetkezetekről szóló törvény az ősszel elkészül. Akkor be fogja terjeszteni a Háznak.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Czobor László a balassagyarmati vasuti vonalak menetrendje dolgában interpellál.

Az interpellációt kiadták a kereskedelem-ügy miniszternek.

Lengyel Zoltán az uzsoraszövetkezetek visszaélései dolgában interpellál. Interpellációja így hangzik:

Tekintettel arra, hogy az egész országban, de különösen a fővárosban elszaporodott u. n. uzsoraszövetkezetek a szövetkezetekről szóló törvényben a megengedett formák leple alatt, illetve azok kijátszásával a legszemérmelenebb uzsoráskodást űzik s ezzel szemben egy bírói joggyakorlat keletkezett, mely a kifosztott közönségnek védelmet nem nyújt:

Hajlandó e a t. igazságügyminiszter a legsürgősebben intézkedni, hogy a szövetkezeti törvény reformja keretében, főképp pedig az uzsoratorvény módosítása útján e szövetkezetek s általában a kereskedelmi társaságok visszaélései megszüntethetők s az általuk üzött uzsora miatt a társaságok egész igazgatósága és felügyelőbizottsága, mint tettestársak a legszigorúbban megbüntethetők legyenek.

Günther Antal azt válaszolja, hogy az uzsora törvény már készen van és legközelebb előterjeszti.

Halász Lajos interpellációt intéz a pénzügyminiszterhez az ipari szeszkontingens megszüntetése tárgyában. Kimutatja, hogy a tervbe vett intézkedés a legvirágzóbb iparágunkat teszi tönkre. Ismerteti azokat a veszteségeket, amelyek például Nagyváradot érik, ha a jelenlegi ipari szeszgyárak üzemüket beszüntetnék. Kérdi, hogy meghosszabbítják-e a szesz-

ipari törvényt 1908. augusztusán tul is és ha nem, mit szándékozik a pénzügyminiszter tenni azon városok érdekében, amelyek a törvény megszűnése által érzékenyen károsodnak. A kártalanítandó városok között az interpelláló fölemlítette Aradot is.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy folyamatban vannak azok a tárgyalások, amelyek a szeszkontingens egy részének a mezőgazdasági szeszgyárak között való fölosztását célozzák. Előzetesen, mielőbb intézkednék, meg fogja hallgatni az érdekelt köröket. Az ipari szeszgyárak kontingensét bizonyos mennyiségben fönn szándékozik tartani főképpen azért, hogy a cukorgyártás bizonyos termékei és gazdasági takarmányok földolgoztassanak. *A városokat dírekte nem tudja kárpótolni a jövedelemért.* Ahol azonban megszűnik az ipar, ott *gondoskodni kell majd új ipari vállalatoknak létesítéséről.*

Az interpelláló és a Ház tudomásul vették a választ.

A többi bejegyzett interpellációt az idő előrehaladt volta miatt elhalasztották.

Néhány pofon.

A borbiztos és a sportsman.

Boross Jenő afférja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

A budapesti Hungária-szálló elegáns foyerjében tegnap este épületes botrány játszódott le. Két ismert nevű uriember szólalkozott össze egymással, aminek, mint az ilyenkor, különösen temperamentumos embereknél nem ritkaság, pofon lett a vége. Nem is egy hanem két pofon, még pedig a javából való.

A botrányban a szenvedő fél nagyrészt zombori Zombory Rikárd, az ismert sportsman akinek körülbelül most egy esztendeje volt egy sok tekintetben hasonló ügye, a Césár kutyája miatt. A kutya meg akarta harapni a Rudolf-rakpart 7. számú ház udvarán Szücs János földhitelintézetű hivatalnokot és amikor ez rákiáltotta: *Takarodj!* — egyszerre csak ott termett a kutya gazdája és inzultálni akarta Szücsöt. A megsértett hivatalnok lovagias elégtételt kért ezért, de Zombory a megbizottaknak azt felelte, hogy ő magasabb társadalmi állású ember lévén, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének hivatalnokával szóba sem áll. Ezt az intézet egész tisztikara sértőnek találta magára nézve és most már mind a százötvenen provokálták a sértő sportsmant. A lovagias mérkőzésre azonban nem került a sor, mert Zombory kimagyarázta magát egy levélben és kijelentette, hogy neki csak Szücs Jánossal van dolga, de nem lovagias ügye, hanem: kutya-afférja.

Tegnap este Zombory Rikárd cigarettázva sétált fel és alá a szállóbeli foyerben. Egyszerre szembejött vele egy régi ismerőse: Boross (Buchsbau) Jenő, Fellitzsch báró borbiztos, aki, miután Darányi Ignác felbontotta vele a törvénytelen kormányhatalmát kötött szerződését, visszajött Amerikából. Boross — aki Aradról származott el, — örömmel sietett Zombory felé és kezét nyujtotta neki:

— Gratulálok az eljegyzésedhez! — mondta.

Zombory oda se hederített, hanem egy sértő mozdulattal odébb állt. Ekkor következett a csattanás két hatalmas pofon formájában, amiket a dühbejött Boross Jenő mért Zombory arcára. A szállóbeliek rémülten futottak össze és szétválasztották a dulakodó gavallérokat.

— Ebből párbaj lesz — mondták a nők ijedt arccal. — Vér fog folyni.

Ezalatt Zombory Rikárd és Boross Jenő már benn voltak a szálló olvasótermében, ahol kölcsönös kimagyarázások után, a kínos affért egy barátságos kézszorítással elintézték.

Batthyány Zivadar emlékkönyvébe.

— Mai afférja alkalmából. —

Bár Ugyes örszemeskedésnek
Ma már miniszterség az ára:
Nem illik Önnek mindent tenni
Az új miniszter szakállára.

Stettina József, s. k.

Miniszter és szabó.

A felháborodott Kossuth.

Kinos jelenet a Házban.

Aradi Közlöny távirati értesítése.

Arad, május 29.

A képviselőházban ma délelőtt felette kínos incidens történt. Egy kisiparosokból álló küldöttség tisztelgett Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél s a küldöttség szónoka és a miniszter között heves összeütközés támadt. A küldöttség egyik tagja ekkor szemrehányást tett Kossuthnak, hogy a mostani kormány elnyomja a kisiparosokat. A miniszter, akit nagyon kellemetlenül érintett a küldöttség tagjainak erélyes fellépése, sarkon fordulva faképnél hagyta az előtte tisztelgőket. A küldöttség előzőleg a képviselőház ülésén a cselédtörvény tárgyalását hallgatta és az ott hallottak után kissé paprikás hangulatban került Kossuth elé, ahol azután a miniszter kemény hangjára hasonlóval válaszoltak.

A kínos incidensről fővárosi tudósítónk az alábbiakat táviratozza:

Ma délelőtt a képviselőházban egy kisiparosokból álló küldöttség tisztelgett Somssich Tihamér gróf országos képviselő vezetésével Kossuth Ferenc miniszternél. A küldöttség szónoka arra kérte a minisztert, hogy támogassa őket szervezkedésükben, mert arra nagy szükségük van, miután úgy a kormány, mint az arisztokrácia a helyett, hogy a kisiparosokat támogatná, a nagy ipart támogatja. Ez ellen a szónok hevesen kikelt, mire Kossuth miniszter, megdöbbenve a szónok kijelentésén, haragosan jelentette ki, hogy ez *közönséges hazugság*, mert nálánál nagyobb pártolója a kisiparosoknak nincs és számos esetben elrendelte, hogy az egyes ajánlásoknál első sorban a kisipart vegyék tekintetbe.

E pillanatban egy Varga nevű szabó közbekiáltott:

Ezt már az előbbi kormányok is megígérték és a mostani kormányhatalmával együtt azok sem tettek semmit sem!

Kossuth minisztert oly kínosan érintette ez az eljárás, hogy szó nélkül megfordult és ott hagyta a küldöttséget, mely nyomban ezután elhagyta a képviselőházat.

Későbbi távirat az alábbi részleteket jelenti a küldöttség különös tisztelgéséről:

Körülbelül egy héttel ezelőtt megjelent Somssich Tihamér gróf országgyűlési képviselőnél Lipschitz Dávid budapesti gázszerező, akit a gróf régebről ismer és elmondta, hogy ő és számos kisiparos társa eddig szociáldemokraták voltak, de megunták a szociálisták, biznak a nemzeti kormányban és hajlandók támogatni is azt a kormányt, ha viszont a kor-

mány a kisiparosokat támogatja, és az állami munkáknál és vállalkozásoknál közvetlenül ad nekik munkát Lipschitz egyben kérte Somssichot, hogy vezesse a kisiparosok deputációját Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter elé, akinek ugyanezt szándékozik előadni. A gróf közölte a dolgot Kossuthal, aki kijelentette, hogy hajlandó a küldöttséget fogadni.

Ma délelőtt azután 25 kisiparos Somssich gróf vezetésével megjelentek a képviselőház társalgójában, ahol Kossuth Ferenc számos mágnás-képviselő társaságában fogadta a küldöttséget. Ezek a mágnás képviselők nagyon elhűtek, amikor a küldöttség szónoka Lipschitz Ignác azzal kezdte a beszédét, hogy *hevesen támadta a kormányt és az arisztokráciát*, kijelentve, hogy az arisztokraták a kormány közelében a hasukat hizlalják és a kormány sem tesz semmit a kisiparosokért, akik miatta kimehetnek akár Amerikába is.

Kossuth Ferenc ekkor félbeszakította a szónokot és azt mondta:

— Kérem nekem nagyon sok dolgom van. Mondják meg, hogy miért jöttek, mivel lehetek segítségükre?

Lipschitz ekkor energikus hangon kijelentette, hogy a kormánytól a kisiparosok még gépeket sem kapnak, noha ezt többszörösen megígérte.

Kossuth erre így felelt:

— Amit eddig mondott, az hazugság, de folytassa.

Ekkor előugrott a tisztelgő csoportból Varga István szabómester és bemutatkozván, azt mondta:

— Varga szabó vagyok.

A bemutatkozás után heves szemrehányást tett Kossuthnak, hogy *a kisiparosokat elnyomja a kormány.*

A miniszter erre izgatottan azt mondta, hogy *hazudik*, mert a kormány az ő vezetése alatt az államvasutak egyenruha-készletét is legutóbb kisiparosoknál rendelte meg.

— Ez igaz, — felelte Varga, — de *ezt még a múlt kormány megígérte.*

Kossuth most kijelentette, hogy ha a múlt kormány ígérte is meg, azért ő csinálta a dolgot. A miniszter végül megmondta, hogy ilyen hangon nem hajlandó tárgyalni, sarkon fordult és távozott. Somssich Tihamér gróf utána ment és bocsánatot kért tőle, amiért tudtán kívül ilyen kellemetlenséget okozott neki.

A kisiparosok pedig azt mondták, hogy bizony jobb lett volna nekik szociálistáknak maradni és viselkedésüket azzal magyarázták meg, hogy a tisztelgés előtt a karzaton hallgatták a cselédtörvény tárgyalását és arról győződtek meg, hogy az urak rettenetes módon tárgyalnak a szegény emberről és hogy tényleg rabszolga-törvényt csinálnak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az urnapi sétahangverseny.

Arad, május 29.

Az Aradi Képző és Iparművészeti Társulat nagyarányu, művészileg nagyértékű tárlatán holnap, urnapján délután *öt és nyolc* óra között tartják meg az első sétahangversenyt. A rendezőség ez alkalommal nagyarányu előkészületeket tett, hogy a közönség igényeit minden irányban kielégítse. A zenét a háziezred zenekara szolgáltatja, Zellner Sándor karnagy személyes vezetése alatt. A karzaton buffet lesz felállítva s lenn a termekben a pihenni vágyók számára kényelmes ülésekről gondoskodott a rendezőség. Előreláthatólag nagy és diszes közönsége lesz a sétahangversenynek, amelyekre egy koronás jegyekkel lehet bejutni.

A társulat tagjai részére a belépés díjtalan. — A tárlaton most nagyban folynak az iskolalátogatások. Eddig a reáliskola, a gimnázium, a tanítóképző és a román tanítónőkészítő növendékei tekintették meg a kiállítást. Az iskolalátogatásokon kívül eddigelé 1475 személy tekintette meg a tárlatot, ami egymagában is ékesen szóló bizonyítéka annak, milyen kulturális szükséglet elégit ki Aradon a társulat.

A vásárlások szintén szép eredménnyel kecsegtetnek. Ma *Bécsy Dezső* főerdész megvette *Anyos Viola* Bazarozsák című festményét, *Kintzsig Ferencné* urhölgy pedig *Pásztor János*: Bányász című szobrát. Érdekes, hogy most, a fűrdőszezon elején, mikor a legtöbben a fűrdőzésre szánják a pénzüket, az aradi tárlaton máris háromannyi képet adtak el, mint a jóval kedvezőbb szezonban tartott szegedi kiállításon.

* Nóták egy leányról. *Kéry Gyula*, aki mint poéta is és zeneszerző is igen szép sikerekhez jutott, új dalfüzetet adott közre. A címe: Nóták egy leányról és egy dal a hazáról. Mint mindig, úgy ezuttal is a saját versét zenésítette meg, még pedig igen szépen. Azt hisszük, hogy a fűzet, amely husz értékes dalt foglal magában csak növelni fogja a szerző népszerűségét és sok gyönyörűséget fog azoknak okozni, akik a daloknak igazi barátai. A fűzet ára négy korona és minden zeneműkereskedésben megszerezhető.

Furfangos halkereskedő.

Becsapott aradi fűszeres.

A szellemes Luttvák.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

Furfangos családi bűnyben folytat most nyomozást az aradi rendőrség bűnyügyi osztálya. Egy aradi fűszerüzlet tulajdonosa nemrégiben feljelentést adott be egy ismert aradi halkereskedő ellen, akit azzal vádolt meg, hogy apokrif levelezőlappal megtévesztette és árukat csalt ki tőle, amelyeken egy megbízottjával drága pénzen tudott. A család úgy derült ki, hogy a halkereskedő segédje, a ki főnökével összekülönbözött, elmondotta a fűszerkereskedőnek az árurendeles történetét. Az agyafurt csalásról tudósítók az alábbiakat jelentik:

Sziszka Imre Weitzer-utcai fűszerkereskedő, aki zöldségárukat és hüvelyes veteményeket exportálásával is foglalkozik, május elején Brassóból levelezőlapot kapott, amelyen *Pulposz Miklós* brassói kereskedő utánvét mellett 50 korona értékű korai zöldségárukat rendelt tőle. *Sziszka*, mielőtt a megrendelésnek eleget tett volna, tudakozódott brassói ismerőseinél, hogy lehet-e *Pulposznak* árukat küldeni. Brassóból azt az értesítést kapta, hogy *Pulposznak* virágzó kereskedése van és bármely összegre biztos. *Sziszka* erre elküldte a megrendelt árukat a brassói kereskedő címére.

E hó 9-ikén, majd 14-ikén *Sziszka* értesítést kapott az államvasutak brassói állomásfőnökségétől, hogy az utánvéttel küldött árukat a címzett nem váltotta ki s az állomásfőnökség a romlandó árukat árverés útján eladta.

A napokban *Sziszka*t meglátogatta *Luttvák* Izsák Deák Ferenc-utcai halkereskedőnek *Knöbel* Károly nevű segédje, aki a főnökével összeveszett és emiatt otthagya állását. *Knöbel* megkérdezte a fűszerkereskedőtől, hogy kapott-e május elején Brassóból megrendelést. *Sziszka* elmondta, hogy *Pulposz Miklós* brassói kereskedő rendelt tőle zöldségárukat, de nem váltotta ki s így a brassói állomásfőnökség elárverezte azokat. *Knöbel* erre tudatta a fűszerkereskedővel, hogy a levelező lapot *Luttvák*

Izsák rendeletére ő maga írta. *Luttvák* a levelezőlapot zárt levélben elküldte egyik brassói ismerősének, aki Brassón feladta azt *Sziszka* címére. A kereskedőség elmondotta továbbá, hogy *Luttvák* brassói megbízottja, akinek nevét nem ismeri, leste az árukat érkezését. Az állomáson megtartott árverésen a zöldségárukat potom árért megvette és *Luttvák* javára drágán adta el.

Sziszka Imre jelentést tett az esetről a rendőrség bűnyügyi osztályánál, amely megindította a nyomozást. A család vádjával illetett *Luttvák*ot mindezeig nem sikerült még kihallgatni, mert nem tartózkodik Aradon. A nyomozás befejeztével a rendőrség az iratokat átteszi a kir. ügyészséghez.

Sóh.

A rudolfagnadi árvízkarosultak
(mikor átadják nekik a részükre gyűjtött
hatezer koronát):

— Kint vagyunk a vízben!

Elcsapták a párttitkárt.

Az erélyes aradi szocialisták.

Csak okos ember kell!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

Az aradi szociáldemokrata párt *Klopfstein* Ernő angolos távozása óta vezető nélkül van. A szocialistáknak sikerült ugyan az elmúlt héten pályázat útján új titkárra szert teneniök, de a dicsőség nem tartott sokáig: ma már megint titkár nélkül áll a párt. *Ankucza* Simont, az új párttitkárt ugyanis rövid, de véltelen működése után egyszerűen elcsapta a párt.

Klopfstein Ernő távozása után a párt vezetését *Strengár* Demján Száva vette át. A titkári állásra pályázatot hirdettek s a pályázók közül *Ankucza* Simont, a budapesti vas- és fémmunkások szakszervezetének elnökét választották meg. A választásnál különösen az a körülmény döntött *Ankucza* javára, hogy aradi születésű és aradi illetőségű s így nincs kitéve annak a veszedelemnek, hogy erősebb izgatás esetén kiutasítsák Aradról.

Az új párttitkár meg is érkezett Aradra s a vasárnap megtartott népgyűlésen tartotta meg bemutatkozó próbaszónoklatát. A népgyűlésre megérkezett *Pelczéder* Ágoston, a központi párt-szervezet kiküldöttje, aki már a népgyűlés előtt kijelentette:

— No, elvtársak, ti ugyan csizmadiát fogtatok!

A csizmadiának tisztelt, vas- és fémmunkásból párttitkárrá lett *Ankucza* azonban sietett a *Pelczéder* jóslatát megcáfolni. Felállott a szószékre és beszélni kezdett. De mikor megkezdte, mindenki tisztában volt vele, hogy *Ankucza* nem a Demosthénések fajtájából született. Először azért, mert Demosthénész csak a legkritikább esetben beszélt román akcentussal, másodsor, mert ő már szónoki pályájának kezdete előtt teljesen leszokott a dadogásról. *Ankucza* azonban mindezt nem tette s lelkesítő szónoklatának hatása alatt a tömegben igen sokan azt kezdték észrevenni, hogy az általános választói jogra, amelynek érdekében az új párttitkár beszélt, nincs is olyan nagy szükség. Így történt, hogy már *Ankucza* bevégezte nagyszabású dadogását, az aradi párt vezetői már el is határozták, hogy az új párttitkár el van csapva. Mikor *Ankucza* leszállt a szószékről, rögtön tudomására is hozták, hogy nem tartanak számot a munkásságára s hogy nem tartják őt megfelelőnek a titkári állásra. Rögtön

adtak neki utiköltséget is, hogy visszautazhassék a fővárosba.

A párttitkári állásra értesüléseink szerint nem hirdetnek új pályázatot, hanem vagy a régi pályázók egyikét, *Silberstein* Dezsőt, a nagyváradi szocialisták egyik vezéralakját, vagy pedig egy aradi párttagot biznak meg a párttitkársággal.

Véres utcai harc Pozsonyban.

Tüntetés a választói jogért.

Megszállott párthelyiség.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 29.

Az általános választói jogért folytatott agitációnak véres következménye volt tegnap Pozsonyban. Az ottani szociáldemokrata munkásság és a polgárságnak nagyrésze, amely a választói jog híveinek táborában van, általános népgyűlést tartott. A népgyűlés zavartalanul folyt le s a népgyűlésen résztvevők a legnagyobb rendben távoztak el. A rendőrség azonban minden különösebb ok nélkül megtámadta és karddal verte szét a békés embereket, akik semmi okot sem szolgáltatottak a karhatalom támadó fellépésére. A rendőrség brutális viselkedése nagy riadalmat keltett a városban. Annyira izgatottak a kedélyek, hogy valóságos ostromállapot van most Pozsonyban.

A véres tüntetésről Pozsonyból az alábbiakat táviratozzák:

Több ezer munkás és polgár az általános választói jog propagálása céljából tegnap este nagy népgyűlést tartott. A határozati javaslat elfogadása után a résztvevők tüntető felvonulást rendeztek a városban. A tüntetők zárt sorokban, a legnagyobb rendben vonultak fel a város utcáin, amikor egyszerre egy csapat gyalogos- és lovasrendőr kivont karddal jött a tüntetőkkel szemközt és anélkül, hogy a tüntetők viselkedésükkel okot adtak volna, rájuk támadtak és szétverték őket.

A rendőrség váratlanul jött támadása leirhatatlan zavart és elkeseredést keltett a munkások és polgárok között. A tüntetők közül sokan elmenekültek a vagdalkozó rendőrök elől. Azok a munkások és polgárok, akiknek nem sikerült a rendőrlovak patái és az élesre fent kardok elől elmenekülni, védekezésre gondoltak és botokkal támadták meg a rendőröket. Valóságos utcai harc fejlődött ki a rendőrök és tüntetők között. Óriási kavardás keletkezett a nagy tumultusban s a tüntetők zárt sorai megbomlottak. A rendőrök és tüntetők egy gomolygó tömegben tusakodtak s közben számosan megsebesültek. Végre a rendőrök széjjelverték a tömegeket és megtisztították az utcákat.

A rendőrök ezután megostromolták a szocialista-párt helyiségét és behatoltak oda. A helyiség akkorra zsúfolásig megtelt asszonyokkal és gyermekekkel, akiket a rendőrség szintén inzultált és eltávolított a helyiségből. A rendőrség egész éjjel megszállva tartotta a párthelyiséget s az éjszaka folyamán számos embert letartóztatott.

A városban nagy az elkeseredés a rendőrség viselkedése miatt. A hatóság a tüntetések folytatásától tart s ezért a város egyes részein valóságos ostromállapot rendezett.

Batthyány haragszik.

Affér egy bizottsági ülésen.

Az ideges miniszterjelölt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 29.

A mióta Batthyány Tivadar gróf nevét a létesítendő vasuti miniszterséggel kapcsolatban emlegetik, olyan jogokat arrogál magának, mintha már benne ülne az ujdonsült bársonyszékben. Tegnap az igazságügyi bizottság ülésén, mely a vasutasok szolgálati pragmatikáját tárgyalta, éles kritika tárgyává tette a mostani vezetőség működését s végül olyan összehörrenést rendezett, amely aligha válik előnyére a nemes grófnak. S mikor vérig sértette Stetina miniszteri tanácsost, aki az államvasutak képviselőjében volt jelen a bizottság ülésén, még neki állt feljebb s ott hagyta az ülést. Az incidens, amelynek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter mindvégig tanúja volt, kinos fel-tűnést keltett s csak hosszas és kölcsönös kapacitálások után sikerült úgy a hogy elsimitani.

Batthyány Tivadar gróf különös eljárásáról következőket táviratozza budapesti tudósítónk:

A vasutasok szolgálati pragmatikáját tudvalevőleg tegnap tárgyalta az igazságügyi bizottságban. A vita alatt szóba került az a kérdés, hogy a fegyelmi eljárás alá vont vasutast a fegyelmi tanács előtt ügyvéd is védhesse. Az indítványt Sághy Gyula tette s a jelen volt bizottsági tagok közül többen igen tetszetősnek találták az eszmét. Különösen Batthyány Tivadar gróf vélte célszerűnek a vasutasok érdekében az ügyvéddel való képviseltetést a fegyelmi eljárások alkalmával. Mint minden alkalmat, úgy ezt sem mulasztotta el anélkül, hogy néhány éles megjegyzést ne tegyen az államvasutak mostani vezetőségére.

Miután az eszmét többen pártolták és már-már úgy látszott, hogy a bizottság az indítványtelfogadja, felállt az államvasutak jelen volt képviselője, Stetina József miniszteri tanácsos, s figyelmeztette a bizottságot azokra a következményekre, amelyek e határozatból kifolyólag a gyakorlatban előállhatnak. Stetina kifejtette, hogy a horvát vasutast csak horvát ügyvéd védhetné, természetesen horvát nyelven. Így egy magyar vasuti hivatalnokokból álló fegyelmi tanács előtt horvát nyelven tárgyalnának és belopnák a magyar államvasutak kezelésébe a horvát nyelvet. A bizottságnak pedig — ugymond a szónok — nem lehet célja, hogy a nyelvkérdést a fegyelmi esetek tárgyalásánál is aktuálisá tegye.

Batthyány Tivadar nem osztotta Stetina véleményét s a válasz és viszonzás alatt szóváltás támadt a két szónok között. A tárgyalás hangja lassanként annyira elfajult, hogy Batthyány Tivadar indulatosan felugrott helyéről és ott hagyta az igazságügyi bizottság ülését.

Stetinát rendkívül bántotta a dolog, majd odafordult a jelenlevő Kossuth Ferenchez és így szólt:

— Kegyelmes uram méltóztassék megengedni, hogy ne jelenjek meg azon az ülésen, a hol Batthyány Tivadar gróf is jelen van, mert én nem teszem ki magam az ő folytonos bántalmazásainak.

Kossuthot kinosan érintette az incidens, de a miniszteri tanácsos szavaira nem felelt. Az elnök azonnal félbeszakította az ülést s a kép-

viselők egy része Stetina köré csoportosult, többen pedig a folyosón időző Batthyány Tivadarhoz mentek. Eleinte azt hitték, hogy az ügynek komoly következményei lesznek, az ügyet azonban sikerült békésen elintézni. Mikor az elnök újra megnyitotta a gyűlést Batthyány és Stetina elfoglalták helyeiket s nyugodtan tovább folytatták az ülést, a melyen Stetina miniszteri tanácsos álláspontja győzött.

TANÜGY.

(—) A polgári leányiskola magánvizsgái. A polgári leányiskolában az évvégi magánvizsgálatokat június hó 3., 14., 15., 24., 25. napjain tartják meg. Vizsgálati engedélyért folyamodványok még csak június hó 3-áig fogadtatik el.

Junius 8. ünnepe.

A koronázási évforduló.

Csak mise és udvari fogadtatás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 29.

Amilyen szegényes a negyvenedik koronázási évfordulónak törvényhozási megörökítése, éppen olyan fénytelen a jubileum alkalmával rendezett egyéb ünnepek programja is. Mindössze nagymise és udvari fogadtatás lesz, amint arról az alábbi távirati tudósítás számol be:

A képviselőház mai ülése után Wekerle Sándor miniszterelnök Samassa József egri biboros érsekhez hajtattott, akivel a jubileumi ünnepekre vonatkozó újabb megállapodásokat közölte.

Az újságírók a látogatás után kérdést intéztek Wekerléhez a tegnapi királyi kihallgatás dolgában, mire a miniszterelnök a következőket jelentette ki:

— Az audiencián természetesen a jubileumi ünnepek is szóba kerültek. Megállapítottuk, hogy *ünnepi mise lesz és utána fogadtatás a királynál*. Ez maga az ünnepély. Ami azt illeti, hogy mikor jön a király Budapestre, az ilyesmit nem lehet előremondani. Egy napi eltolódás előre vagy hátra bármely pillanatban megtörténhetik. A király nem fiatal ember, vigyázni kell az egészségére és követnie kell orvos tanácsát.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma este ülést tartott, amelyen elfogadták a koronázási jubileumról szóló törvényjavaslatot. Wekerle Sándor ez alkalommal Rátkay László biz. tag felszólalására kijelentette, hogy a megígért alkotmánybiztosítékokról szóló törvényt június 8-ika után be fogja nyújtani. Jelezte még a miniszterelnök, hogy a koronázási évforduló alkalmából *kegyelmezési tények is lesznek*, részleteket azonban ezuttal nem mondhat.

Egy fővárosi estilap értesülése szerint a koronázási jubileum alkalmából hirdett *kitüntetések nagy része el fog maradni*. Lesz azonban két új báró is, akiket főrendiházi jogosultság nélkül fognak kinevezni, a miniszterelnöki rendelkezési alapra való tekintettel, helyesebben azért, mert az alapbusás dotálásához szivesek voltak hozzájárulni.

Angyalcsináló kofa.

Két újabb áldozat.

A főváros rejtelméből.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 29.

Hiába szolgálnak nap-nap után elrettentő példát az egymásután felfedezett angyalcsináló asszonyokra kimért súlyos büntetések, ez a mesterség vigan burjánzik a fővárosban. Mindaddig, míg a rendőrség sorra nem veszi és bünteti a magukat olcsó pénzért minden aljas dologra kínálkozó, ugynevezett szülésznőket, aligha lesz vége ezeknek az egész nyíltan folytatott szemérmetlen üzelmeknek.

A budapesti rendőrség ma is két lelketlen asszonyt tartóztatott le, akik megbotlott cselédleányoknak nyújtottak segítséget, hogy szegényüktől megszabaduljanak. A két bűnös nő Radovics Gáborné, született Spirkó Anna 30 éves gyümölcsárusnő és Döme Jánosné született Sándor Anna 53 éves cigány csipkeárus. Mindkettőnek két áldozata is van. Két cseléd veszedelmes betegen fekszik a Rókusban.

Radovics Gáborné üzelmére vonatkozólag a következőket táviratozza fővárosi tudósítónk:

A fővárosi rendőrség ma letartóztatott egy asszonyt, aki annak ellenére, hogy szülésznői diplomája nem is volt, mégis a törvény által szigorúan tiltott operációkat végzett, sőt magzatelhajtások is terhelik a lelkiismeretét. Az esetre úgy jöttek rá, hogy egy cselédleány a Rákóczi-úton zárt kocsiban rosszul lett, megállította a kocsit és kiszállott belőle. De alig ment néhány lépést, összeesett, mire a mentők a szülészeti klinikára vitték.

Itt a leány állapota csakhamar életveszélyesre fordult, úgy hogy már papot hívtak hozzá. Később azonban a leány jobban lett és fölvilágosítást is adhatott betegsége okáról. Az orvos előtt tett vallomás azután szenzációs volt. A beteg kijelentette, hogy egy férfivel viszonya volt, amelynek következményétől meg akart szabadulni. Egy napilap apróhirdetése között szemébe ötlött egy szülésznő hirdetése, aki tanácsos látja el a nőket. Erre fölkereste Radovics Gáborné nevű szülésznőt Veres Pálné utcai lakásán. Ez az asszony azután, akinek a rendőrségi vizsgálat szerint szülésznői oklevele nincs s aki a központi vásárcsarnokban kofa, 80 koronáért műtetet hajtott végre a leányon, még pedig olyformán, hogy a szerencsétlen leánynak csaknem életébe került.

A kofaasszonyt a leány vallomása alapján a rendőrség letartóztatta.

MULATSÁGOK

A főgimnázium majálisa.

Arad, május 29.

Az aradi főgimnázium diákjainak jókedvű zajától volt ma hangos a városliget. Az öreg platánok szinte megijodva nézték azt a ragyogó jókedvet, gondtalan mulatságot, amelyet a lombjaik árnyékában vigadó ifjuság előidézett. Vége, hossza sem volt a sok mókának, vidám ötletnek, csintalanságnak s a táncnak.

A tavaszi ünnepély reggel hét órakor kezdődött, amikor a főgimnázium ifjusága zenekíséret mellett vonult ki a városligetbe. Legelőbb megreggeliztek, azután kezdetét vették a különböző versenyek, amelyek után az aradi főgimnázium hagyományos, kedélyes képviselőválasztása következett. A fiatal választók több pártra szakadtak s ugyancsak folyt a korteskedés. A szavazatok összeolvasása után kint, hogy a gimnázium idei képviselője 57

szótöbbséggel *Marczi* Ágoston VII. oszt. tanuló lett, akinek a humoros tartalma megbízólevelet át is adták. A fiatal honatya lendületes szavakkal köszönte meg a bizalmat.

Délután négy órakor a köröndben kezdetét vette a tánc, amelyet csak a vacsora idejére szakítottak meg. Este kilenc órakor a táncteremben folytatták a mulatozást, amely a késő éjjeli órákban még a legjobb hangulatban egyre tart. A fiatal rendezőség, élén *Vagner* János tanárral, derekasan működött a minden tekintetben kivívta a megjelent vendégek elismerését.

A jelen voltak a következők:

Asszonyok: Burián Jánosné, Hegedüs Lászlóné, Horovitz Gusztávné, Oravek Miklósné, Persa Péterné, Priegl Istvánné, ifj. Nachnébel Odónné, Kara Győzőné, Lejtényi Sandorné, Kisfalusi Istvánné, Endrőczy Lászlóné, Fuchs Ignázné, Montag Sandorné, Medveczky Zsigmondné, dr. Hunyadi Józsefné, Sámson Józsefné, Patak Emilné, Pál Miklósné, Weinberger Józsefné, Szabó Albertné, Menczer Jakabné, Frankl Miklósné, Somogyi Gyuláné, Nagy Istvánné, Kuntz Jánosné, Szél Ernőné, Geller Szidorné.

Ledények: Eiser Dóra, Vörös Magda, Kálmán Elza, Weisz Jolán, Matzki növ., Reiner Rózi, Weinberger Mariska, Kohányi Zelma, Nyáry Margit, Medveczky növ., Priegl növ., Persa Margit, Kellner Erzs, Steinitzer Etel, Paál növ., Wiener Margit, Kunszter Irén, Neuvelt Elza, Stróbl Rózi, Pókász Margit, Czárán növ., Herman Hellácska, Stein Lilike, Frankl Lillike, Assael Gitti, Szenes növ., Najmányi Margit, Fukup Irén, Bencédi Irma, Czárán Pili, Brunhuber Margit, Vasóczy Anna, Popper növ., Menczer Irén, Steinberger Erzs, Singer Rózi, Grünwald Ella, Oravetz Mimi, Friedman Idus, Rác Lenke, Lóvi Rózi, Pollák Böske, Kruppa Katica, Gencsi növ., Csenka növ., Fülöp Irmus, Rosenberg Eszti, Montag növ., Bucher Ilonka, Fekete Nelli, Kemény Margit, Vertán növ., Deutsch Irmus, Kovács Nusi, Szücs Jolán, Kaufmann Jolán, Heller növ., Pál Ilonka, Erdélyi Pili, Frank Irma, Guttman Irma, Steigenberger Lenke, Kara Manci, Krón Méri, Grosz Terka, Zikó növ., Jánossy Böske, Horváth Márta, Balla növ., Vaja Irén.

Tiszát megszámlatják.

Hol a félmillió?

Wekerle nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 29.

A képviselőház zárszámadási bizottsága — amint fővárosi tudósítónk jelenti — ma délután ülést tartott, amelyen az 1903. és 1904. évi zárszámadásokat tárgyalták. Az ülésen fölolvasták *Wekerle* Sándor miniszterelnök levelét, amely szerint az 1903. évre vonatkozólag azokról az összegekről, amelyeket még *Tisza* István gróf utaltatott az államvasuti pénztárból a miniszterelnöki sajtóalap rendelkezésére, akta vagy elszámolás nincsen. Az összegeket az államvasutak segédhivatali igazgatója fizette ki. Az utalványokat a miniszterelnök csatolta.

Eber Antal indítványozta, hogy a bizottság hívja meg legközelebbi ülésére *Tisza* István grófot.

Buza Barna szerint *Hieronym* Károly volt kereskedelemügyi minisztert is meg kell hívni.

Szunyogh Mihály ellenzi a meghívásokat.

Wekerle Sándor kijelentette, hogy nincs szó hűtlen kezeléssel, hanem csak elszámolási helytelenségről. Helyesnek tartja, hogy *Tisza* István a kormány útján szólítsák föl arra, hogy az 550,000 koronával elszámoljon. Ha ezt nem tenné, ak-

kor határozzon és ítéljen a bizottság be-látása szerint.

A bizottság ezután 7 szavazattal 1 ellenében elhatározta, hogy úgy *Tisza* Istvánt, mint *Hieronym* Károlyt meghívja a bizottságnak június 6-án tartandó ülésére.

Későbbi távirat az alábbi részleteket jelenti az ülésről:

Hentaller Lajos bizottsági elnök az ülés megnyitása után fölolvasta *Wekerle* Sándor miniszterelnöknek hozzá intézett alábbi levelét:

Nagyságos Elnök Ur!

A képviselőház zárszámadási bizottsága nevében május 23-án hozzám intézett becses megkeresése folytán van szerencsém a m. kir. államvasutak költségvetési előirányzatában hirlapi előfizetésekre, hirdetésekre stb. beállított összeg terhére az 1904. és 1905. években a miniszterelnökség segédhivatali főigazgatójának kezéhez történt utalványozására vonatkozó itteni ügyiratokat Nagyságodnak tisztelettel megküldöm. A kiutalványozott összegek itteni elszámolására, valamint Nagyságodnak fönt idézett sorai szerint 1903. évben is történt hasonló utalványozásokra vonatkozólag semmiféle irat nem áll rendelkezésre.

Budapest, 1907. május 27.

Wekerle Sándor,
miniszterelnök.

A levél felolvasása után *Eber* Antal előadó részletesen ismertette a miniszterelnök által megküldött iratoknak tartalmát. Az aktákból kitűnik, hogy 550,000 koronát minden indoklás nélkül bizalmasnak jelzett előadói iven utalványozta ki *Hieronym* Károly *Tisza* Istvánnak. A pénzt mindig *Huszár* Adolf miniszteri tanácsos, segédhivatali főigazgató vette át és az átiratok hátlapjaira vezetett megjegyzés szerint a rendelkezési alapba utalta be. Semmiféle elszámolás a miniszter közlése szerint nem állván rendelkezésre, *Eber* azt tartja, hogy a bizottság feladata minden rendelkezésre álló eszközt megragadni a helyzet tisztázására. Bár maga az a tény, hogy a segédhivatali főigazgató a felvett pénzt a rendelkezési alapba utalta, annak törvényellenes fölhasználását mutatja, mégis teljes világosság céljából javasolja, hogy a bizottság hívja meg *Tisza* Istvánt a házszabályok 142. szakasza alapján a legközelebbi ülésre, *fölvilágosítás megadása és az elszámolás eszközlése céljából*.

Buza Barna hozzájárul *Eber* Antal indítványához, de javasolja *Hieronym* Károly beidézését is, mert nézete szerint itt olyan hűtlen kezeléssel van szó, amelyre teljes világosságot kell vetni. Ki kell deríteni, mily okból és rendelkezésből s kinek kezdeményezésére eszközölte *Hieronym* a kiutalást.

Szunyogh Mihály ellenzi a volt miniszterek megidőzését, mert nélkülök is lehet e tárgyban határozni.

Wekerle Sándor azt tartja, hogy a bizottságnak nem hűtlen kezeléssel, hanem csak helytelen elszámolással van dolga, mert *Tisza* István nem számolt el oly tételekről, amelyekre nézve nem volt fölmentve az elszámolás kötelezettsége alól. Követelni lehet tehát, hogy ez az elszámolás utólag eszközöltessék. De azt hiszi, hogy a megszámlatásnak nem az a helyes módja, amelyet *Eber* proponált, hanem a kormány útján kellene *Tiszát* föl hívni, hogy mutassa be az 550,000 koronáról való elszámolást. Ha ezt nem tenné meg, akkor a bizottság még mindig meghozhatná ítéletét.

Sziklay Ede a miniszterek meghallgatása mellett van.

Gotthárd Sándor mellőzendőnek tartja *Hie-*

ronym *Károly* meghívását, mert az 6 szereplése ugyanis kitűnik az aktákból.

Eber Antal föntartja indítványát, amely egyedül felel meg a parlamentarizmus követelményeinek és egyedül vezethet célhoz, mert csak közvetlen meghallgatással lehet a kérdést föl deríteni. Ha *Tisza* István nem jelennék meg, ez csak azt jelentené, hogy nem veszi igénybe a bizottság előzékenységét, amelylyel neki módot nyújt az utólagos elszámolásra és akkor a bizottság részéről jogosult lesz minden föltevés az 550 000 korona fölhasználása tekintetében. A volt kereskedelmi miniszter meghívását mellőzhetőnek tartja.

Szunyogh Mihály ismét a meghívás ellen szólalt föl, míg *Gyuriss* Milán és *Kállay* Tamás az idézést pártolják.

A bizottság ezután 7 szavazattal 1 ellenében úgy határozott, hogy a június 6-iki ülésre *Tisza* Istvánt és *Hieronym* Károlyt meghívja.

HIREK.

Rehabilitáltak!

Arad, május 29.

A lojális szívekben elhül a vér. Döbbenet által a szív ere fagy. Székesfejérvárott Erzsébet Amália főhercegnő magas színe előtt a rebellis Kossuth-nótát énekelte a tornaverseny szemlélésére összegyűlt sokaság.

Örömhír fut az országon át. Ordits kapu, kiálts város: a főhercegnő nem távozott el mélyen sértve az ünnepélyről. Sőt állva hallgatta végig a Kossuth-nótát és jókedvűen ment el. A rebellist, a lázítót. Oh, történnek még csudák!

Ezt a tenort, amely holnap végig fog vonulni az összes hiperlojalitás-ban megöszült lapok hasábjain, már ismerjük. És holnap este minden magyar azzal a boldog tudattal hajthatja álmra fejét, hogy a hazának nincs buja, nincs baja, mert ime: Erzsébet Amália főhercegnő rehabilitálta a Kossuth-nótát, amikor a „rosszálás minden jele nélkül, jókedvűen“ ment el az ünnepségről. Igaz, hogy nemrégiben egy honvédfőhadnagy, tegnapelőtt pedig egy tüzérmester lett áldozata a Kossuth-nóta éneklésének, de a nóta mégis rehabilitálva van. Legalább is illendő volna, hogy némi csekélyke ellenszolgáltatásként mi is rehabilitáljuk a Gotterhaltét. Az ördögbe is! Az ember megtesz ilyen apró szivességeket egy jókedvű főhercegnő kevéért.

Azaz pardon! A fellobbanó lelkesedés szavait tegyük egyelőre félre és vizsgáljuk, hogy mi is történt. A főhercegnő állva hallgatta a Kossuth-nótát és utána jókedvűen elment. Tehát azért állt, mert már menni készült. Hogy jókedvű volt, az hihető, mert elvégre sehol sincs megírva, hogy a főhercegnők kötelesek a Kossuth-nóta hallatára megsértődni. Voltaképpen nagyon közönséges és nagyon természetes esettel állunk szemközt, amelynek még akkor se lenne különösebb jelentősége, ha a főhercegnő tudatosan állva hallgatta volna végig a Kossuth-nótát. Elvégre nem is volna szabad csodálkoznunk ezen, mert természetes dolog, hogy a magyar uralkodó háznak tagjai megértsék a magyar nép szívének dobba-

nását. Mi azonban már úgy hozzászoktunk a természetellenes dolgokhoz, hogy elámulunk, ha valami természetesen látunk.

És éppen, mert hozzászoktunk ahhoz, ami abszurdum, csöppet sem leszünk meglepve, ha holnapután megjelenik a *Bud. Tud.* hasábjain a címfólat, amely így kezdődik: Az a hír, mintha Erzsébet Amália... amint illetékes forrásból jelentik... légbőlkapott, alaptalan koholmány.

— **Nagybeteg jegyző.** Egy Aradhoz közel fekvő nagyközség jegyzője, aki a megyei életnek is tekintélyes, ismert embere, a mint értesülünk, súlyos betegen fekszik a főváros egyik gyógyintézetében. Az illetőt a legutóbbi megyegyűlés idején, Aradon érte a váratlan betegség, családja Budapestre szállította, ahol az orvosok a beteg állapotát igen súlyosnak és aggodalmat keltőnek találták. A beteg jegyzőt valószínűleg Aradra hozzák s a kórházban folytatják az ápolását.

— **A hazarias főhercegnő.** Székesfehérvárról táviratozzák: A székesfehérvári tankerületi ifjúsági tornaversenyen ma feltűnést keltő jelenet játszódott le. A tornaversenyen megjelent *Erzsébet Amália* főhercegnő, Ferenc Ferdinánd trónörökös huga, Lichtenstein herceg ulánus százados neje is, aki gyönyörködve szemlélte az ifjúság sikerült mérkőzéseit. Mikor a versenynek vége volt, az ifjúság a Szózat éneklésébe fogott. A főhercegnő erre felállt s ő maga is együtt énekelte a fiúkkal a dalt. Mikor ezt a jelenlevők látták, óriási lelkesedés támadt s a tanuló ifjúság meg-megujuló s szünni nem akaró éljenzésben tört ki. A lelkesedés hevében aztán a *Kossuth* nótára gyujtottak. A főhercegnő kísérete rémülten nézte ezt a „tapintatlanságot“, Erzsébet Amália azonban nyugodtan végig hallgatta azt is, s mikor az utolsó akkordok is elhangzottak, a nélkül, hogy rosszalásának legkisebb jelét is adta volna, a közönség ünneplése mellett jókedvűen elhajatott.

— **A polgármester tanulmányútja.** Amikor *Varjassy* Lajos polgármester visszatért párisi utjáról, amelynek során utba ejtette Aug burgot is s az ottani vízművek kezelését tanulmányozta, jelentést tett a törvényhatósági bizottságnak az uton szerzett tapasztalatairól. A törvényhatóság a február havi közgyűlésen megbizta a tanácsot, hogy tekintettel az aradi vízművek közeli megváltására, tanulmányozza a vízművek kezelését és a kezeléssel szülő szabályrendeletet azokban a városokban, ahol a vízvezetékja város házi kezelésében van. Most, hogy a város befejezte a vízvezeték társasággal a vízművek megváltására vonatkozó tárgyalásokat és a megváltási összeget is megállapította, a tanács elérkezettnek látta az időt, hogy a közgyűlés utasításának eleget tegyen. A mai napon *Varjassy* Lajos polgármester, *Löcs* Rezső gazdasági tanácsnok és *Virágh* Lajos főmérnök Nagyváradra utaztak, hogy az ottani vízművek kezelését és a kezeléssel szülő szabályrendeletet tanulmányozzák. A város kiküldöttjei utjuk eredményéről a szombati tanácsülésen tesznek jelentést.

— **Kémkedő osztrák-magyar tiszt.** Udineből táviratozzák: Udine határában az olasz pénzügyőrök ma elfogták *Chinse* Fortena osztrák-magyar közös sorhajóhadnagyot. Azzal vádolják, hogy az épülő félben lévő erődről fénykép-felvételeket készített.

— **Érdekes tüntetés.** Bécs-ből táviratozzák: *Schmidt* pénzügyi tisztviselő, akit a kormány azért helyezett el Csernovicba, mert a képviselőválasztások alkalmával szociáldemokrata jelöltre szavazott, ma este utazott el új állomási helyére. A pályaudvaron mintegy ezer köztisztviselő jelent meg és melegen tüntetett a távozó Schmidt mellett.

— **A rudolfsnadi árvíz.** Nagybecskerek-ről táviratozzák: A csentai gát átvágása következtében a víz nagyon keveset apadt. Rudolfsnadi jelentések szerint 291 ház dőlt össze. Az eddig jelentett károk túlzottak. A károsultak segélyezésére 6000 korona gyűlt össze, amely összeghez *Desseoffy* Sándor püspök 2000 koronás adománnyal járult.

— **Foglalás gyilkossággal.** Sátoraljaujhely-ről táviratozzák: *Bródy* Vilmos dr. királyselemeri ügyvéd megjelent *Döcs* István földművesnél, hogy az ingók lefoglalásánál közben járjon. Alig lépett be Bródy a szobába, *Döcs* egy doronggal leütötte az ügyvédet, mire a Bródy kíséretében levő csendőr a fegyverével lelötte a földművest, aki rögtön meghalt. Az ügyvéd sebesülése nem súlyos.

— **Eitel Frigyes** — képviselőjelölt. Érdekes hír érkezik Segesvárról: Azt jelenti ugyanis a táviró, hogy a köhalmi kerületben, amelyet az elhunyt *Pildner* Ferenc képviselt, a derék szászok egy része most *Eitel Frigyes* jelölte követnek. Tartunk attól, hogy ez a kandidálás sok félreértésre, sőt esetleg európai bonyodalmakra adhat okot, mert tudvalevően *Eitel Frigyes* porosz herceg, a német császár második fia, akit — mivel megtanult magyarul — nem egyszer már magyar trónpretendensül is emlegettek. Képzeliük el őt már most, mint a magyar országgyűlés tagját, — vajjon nem volna-e ez korszakos szenzáció? Halljuk azonban az ellenvetést, hogy *Eitel Frigyes* nem lehet itt honatya, mert nem magyar állampolgár. Nos hát, megnyugtadjuk azokat, akik diplomáciai bonyodalmat várnak az esetből, hogy az illető *Eitel Frigyes*, akiről szó van, nem azonos a porosz herceggel, hanem csak egyszerűen nyugalmazott szentágotai szász lelkész és volt országgyűlési képviselő. Így hát tőle épp oly kevéssé kell féltetni a kontinens békéjét és egyensúlyát, mint *Ferenc József* kolozsvári unitárius püspöktől, királyunk névrokonától.

— **Urnapja.** A legfölségesebb oltári szentség ünnepére virradunk fel holnap. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise lesz a minoriták templomában, melyen *Csák* Cirjék dr. a minorita rend főnöke fog fényes segédlettel celebrálni. Az ünnepélyes nagymise után fényes körmenet lesz a legfölségesebb Oltári szentséggel. A körmenet az idén is a legnagyobb pompával, harang, ének s zeneszóval fog végbemenni, amelyen részt vesz a hívek aprajagyja. A házak ablakait kivilágítják s a menet utját virágokkal, friss lombokkal hintik tele. A világ négy tája felé egy-egy oltárt emelnek, amelyeknél a négy evangélium kezdetéből egy-egy részt fog elénekelni a rendfőnök. Végül a menet visszatér a templomba, ahol ünnepélyes Te Deum lesz.

— **A győri kereskedelmi és iparkamara székházának felavatása.** Ma avatják fel a győri kereskedelmi és iparkamara székházát nagy ünnepségek keretében. A felavatásnál a kormány részéről *Szterényi* József kereskedelmi államtitkár jelent meg, aki ez alkalommal hosszabb beszédet mondott a kisipar helyzetéről Magyarországon s kijelentette, hogy a kormány minden lehető megtesz annak felvirágoztatása érdekében.

— **A hü cseléd.** Egy előkelő lipótvárosi ügyvéd mesélte el a következőket: A felesége a tél folyamán legalább tíz szobaleányt bocsátott el a szolgálatából. Amelyik két hétig szolgált egyfolytában, az már a jobbak közé tartozott, de két héten túl már tarthatatlan volt az állapot s urnó és cseléd közt annyira elmergesedett a viszony, hogy utóbbinak mennie kellett. Ónagsága végül egy falusi lánykát fogadott fel, akit a nővére küldött a pusz-tárol. A kis parasztleány az első héten beleszokott a pesti életbe és a pesti nagyságába, úgy hogy a vasárnapi estélyen, az idény legutolsó zsurján, már hasznos szolgálatokat is teljesíthetett. Minden jól folyt s amikor a vendégek távoztak, a szobaleány ügyesen segítette fel a kabátokat és bundákat. Aztán szerényen belépett a hálószobába, ahol ónagsága és a nagyságos ur már nyugovóra készültek. Letett az asztalra tizenöt koronát és így szólt:

— *Itt a pénz.* Az a borotvált arcú kövér ember nem fizetett.

— **A kosaras bácsi.** Budapest-ről táviratozzák: *S. Károlyné* magánzónőnek *Mariska* nevű 6 éves leánykáját az ovoda kapujából elcsábította egy eddig ismeretlen idősebb szakállas ember, kihurcolta az Erzsébet királyné utra és ott erőszakot követett el rajta. S. né a rendőrségen úgy adta elő a dolgot, hogy kis leánya a szomszéd 7 éves fia kíséretében ment az ovodába. Az Aréna- és Erzsébet királyné ut sarkán megszólította a két gyermeket egy öreg ur, aki a kis leányt azután cukorral elcsalta. Tíz óra után a fiu egyedül jött haza, a kis leány nélkül. S. né erre a rendőrségre rohant, ahol megtalálta a gyermeket. Egy munkás ugyanis észrevette a kis leányt az Erzsébet királyné-uton egy padon ülni az öreg emberrel, aki ölelgette és csókolgatta a gyermeket. A munkás odarohant a síró gyermekhez, kiszabadította az öreg karjaiból és fölvitte a rendőrségre, ahol az orvos megállapította, hogy a vadállatias ember már elkövette a kis leányon megbecstelenítő tettét.

— **Szerencsétlenül járt gyermekek.** *Abau-Szántó*ról jelentik: Egy itteni csizmadia udvarán kukorica szárító volt felállítva, melynek keresztgerendájára kötelet huztak és esténként a szomszédok gyermekei hintáztak rajta. E hó 27-én este is egy csomó gyermek mulatott a hintával. A csizmadia mester segédje félvén, hogy valami baj eshetik, a kötelet felrántotta a gerendára. De éppen ez idézte elő a szerencsétlenséget, mert a vastag, nehéz gerenda leszakadt és ráesett a gyermekekre. Egyszerre borzasztó sikoltás hangzott fel. *Zelenkai* Pali 7 éves fiu összezuzott koponyával feküdt a gerenda alatt, több gyermek homlokán, hátán, karján és mellén sérült meg. A segédnek éppen mellére esett a gerenda és elvesztette eszméletét. Az elősietett orvos a kis *Zelenkai* fiut már nem tudta megmenteni és az néhány perc múlva meghalt. A többiek ápolás alatt vannak. A bíróság megindította a vizsgálatot, hogy terhel-e és kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

— **Az állatkert jövője.** Szapáry Pál gróf és társai az állatkert ügyében beadványt intéztek a főváros hatóságához. Kifejtik ebben a beadványban, hogy az állatkertet tudományos alapon óhajtáná reorganizálni. Nagyszerű pálmakertet és parkot tervez. Kötelezi magát, hogy az építkezésekre és berendezésekre azonnal 1.200.000 koronát befektet. Az összes befektetések rögtön a főváros tulajdonába mennének át. Ezzel szemben ő és érdektársai 40 évi használatra kérik bérbe az állatkert területét.

— **Letartóztatott pap.** Lotharingiából sürgönyzik, hogy a Spitteli község papját, *Foibach* Kreiszt, tegnap szemérem elleni vétség miatt letartóztatták. A letartóztatott pap 100.000

márkát ajánlott fel biztosítékul, hogy szabadon bocsássák, a bíróság azonban a pap kérelmét elutasította.

— **A Tulipán sorsjáték.** A Tulipán sorsjáték rendező bizottsága ismétellen felkéri mindazokat, kik sorsjegyeket kaptak, hogy amennyiben a sorsjegyeket nem kívánják megtartani, azokat **Zubor Andor** aljegyzőhöz a városházára, illetve a sorsjegyek árát **Szathmáry István** polgári iskolai tanárhoz a Weitzer János utcai fiú iskolába megküldeni szíveskedjenek.

— **Öngyilkosság a csabai rendőrségen.** Megdöbbentő eset történt tegnap este a csabai rendőrségen. A rendőrjárat az utcán egy teljesen elázott öreg embert talált, akit, mivel a részegségtől mozogni is alig tudott, nagynehezen becipelt a városházára. Az öreg sem nevét, sem lakását megmondani nem tudta. Az őrsjárat a részeg embert átadta **Fegő György** naposrendőrnek. Fegő betette az öreget a rendőrségi cellába, hogy aludja ki magát. Körülbelül egy óra múlva, 8 óra tájban a cellában lövés dördült el. Az öreg, akit nem motoztak meg, revolverével szíven lötte magát s nyomban meghalt. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a szolgálatban volt rendőrök ellen, hogy nem követtek-e el gondatlanságot ez eset körül. Valószínű azonban, hogy ez nem forog fenn, mivel a szörnyű eset előre igazán el sem volt képzelhető; de a részeg ember megmotozására már azért sem volt szükség, mert hiszen semmi bűnt nem követett el. Az öngyilkos kilétét különben csak ma sikerült megállapítani. Kint, hogy Erdeinek hívják, szappanfőző és ezelőtt Gyomán tartózkodott, utóbbi időben azonban fiánál Mezőtúron lakott. Valószínűleg valami üzleti ügyben járt Csabán.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter **Urhegyi Jenő** újjanál állami elemi iskolai tanítót a bajai állami tanítóképző intézetbe a X. fizetési osztályba gyakorló iskolai tanítónak nevezte ki.

— **Pályázat** Az aradvármegye kezelése alatt lévő és adományozása alá tartozó Karacsonyi András alapítványnál 3 állomás üreseedésbe jött, amelyek betöltésére ezennel pályázatot hirdetek. Ezen alapítvány jótéteményében oly polgári rendű özvegyek részesülhetnek, akik vagy nemes családból származnak, vagy akiknek férje megyei hivatalokban, vagy más tisztességes hivatalokban volt alkalmazva, teljesen szegények és rokonaik részéről sem nyerne támogatást. Amennyiben ilyen özvegy asszonyok nem jelentkeznének, egy nemes családból származó, vagy megyei esetleges más tisztességes hivatalban alkalmazva volt elagott szegény férjü is részesülhet segélyben, továbbá egy teljesen árva fiú vagy leány gyermek. Pályázók a teljes szegénységet, özvegyiséget, vagy teljes árvaságot, származást, az általuk, illetve férjük által viselt hivatali és erkölcsi magaviseletüket helyhatósági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. A pályázati kérvények Aradvármegye alispánjához címezve 1907. évi július hó 31-ig nyújtandók be.

— **Szilvási István,** kárpitos és díszítő, Weitzer János-utca 19. szám alatt, elvállal ebben a szakmában a legszebb és legdiszesebb kivittel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett.

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Fábián Lajos dr. körúton.** **Fábián Lajos dr.,** az aradi törvényszék elnöke ma kezdette meg a hatáskörébe tartozó járásbíróságoknál a szokásos hivatali vizsgálatot. Legelőbb a mária-

radnai járásbíróság ügyeit vizsgálja, amely után a többi járásbíróságokat veszi sorra.

§ **A gáji bucsu.** Május 12-én, az arad gáji bucsu napján parázs verekedést rendezett egy gáji korcsmában a mulatózó fiatalok. A virtuskodást legjobban **Herczeg József** színylette meg, akit **Manga József, Manga Pál, Ebert Károly, Szabó István** és **Biró Máttyás,** a Neuman-féle szeszgyár munkásai agyba-főbe vertek. Ezért a kis csetepatéért ma állottak törvényt a híres verekedők **Zih József** járásbíró előtt, aki **Manga Pál** kivételével, 5-5 napi fogházra ítélte a vádlottakat. Az ítéletben valamennyien megnyugodtak.

FERENCZ JÓZSEF keresülvé

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 29.

Amerika 2% olcsóbb. Kevés forgalom. Változatlan árak.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza októberre	10.35—10.36	10.45—10.46
Zab októberre	7.08—7.09	7.06—7.07
Rozs októberre	8.71—8.72	8.74—8.75
Új tengeri	6.09—6.10	6.09—6.10

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	660.75
Déli vasut	129.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 29. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közep páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban 138—140 fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 140—141 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 141—142 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 141—142 fillérig.

IDEGENEK ARADON.

— Május 29. —

Központi szálloda. Fejér József birtokos Sepső. — **Novák Nándor** hivatalnok és családja Besztercebánya. — **Szülő Jenő** birtokos és neje Temesvár. — **Széli Imre Gyula dr.** orvos Békésgyula. — **Vajda Béla** mérnök Békésgyula. — **Zöld János dr.** ügyvéd Békésgyula. — **Madarász Géza** főfelügyelő Kisjenő. — **Komlósi Ignác** fakereskedő neje Nagybarod. — **Schwarz Odön** kereskedő Budapest. — **Sámson Nánán** kereskedő Kolozsvár. — **Gerba Gusztáv** jegyző és neje Pankota. — **Strasser Ede** kereskedő Budapest. — **Márta Sándor dr.** ügyvéd Lippp. **Káldori Marcel** igazgató Temesvár. — **Hercfeld Dezső** kereskedő Budapest. — **Pártos Gyula** cégvezető Budapest. — **Hager Gusztáv** kereskedő Bécs. — **Sperger Jakab** kereskedő Budapest. — **Kabdebó Ottó** kereskedő Budapest.

Fehér Kereszt szálloda. Zizda Béla igazgató Budapest. — **Varró Sándor** mérnök Budapest. — **Gazdag Ferenc** mérnök Budapest. — **Lévay Rezső dr.** ügyvéd Temesvár. — **Lukács Antal** igazgató Resica. — **Kerekes Antal** igazgató Resica. — **Vas Károlyné** és családja Abrudbánya. — **Csillag Lajosné** és családja Abrudbánya. — **Nagy Iván** mérnök Anina. — **Serbán Sándor** mérnök Anina. — **Hegyi Hugó** mérnök Anina. — **Ozv. Török Rezsőné** és leánya Vajdahunyad. — **Zilzer Ferenc** hivatalnok Debrecen. — **Halász Nándorné** és leánya Szeged. — **Kovács Albertné** és leánya Szeged. — **Fried Lajos** mérnök Brassó. — **Gonda Kálmán** felügyelő Orosháza. — **Heges Elemérné** vendéglősné Piski. — **Fehér Sándor** bérlő Békésgyula. — **Moskovits Sándor** művész Budapest. — **Benkó Sándor**

utazó Budapest. — **Engelman Ignác** utazó Budapest. — **Hahn J.** utazó Budapest. — **Veisz Miksa** utazó Budapest. — **Lax Sándor** utazó Budapest. — **Kovács Félix** utazó Budapest. — **Bonitzer Árpád** utazó Budapest. — **Zeiner Miksa** utazó Budapest. — **Luszt Armin** utazó Budapest. — **Schwarz Ignác** utazó Budapest. — **Braun Sándor** utazó Bécs. — **Kohut Ármán** utazó Bécs. — **Fanovitz György** utazó Bécs. — **Zimmerman József** utazó Bécs. — **Drottlef Ferenc** utazó Bécs. — **Berthian Vilmos** utazó Bécs. — **Sipos Mór** utazó Bécs. — **Neuman Soma** utazó Nagyvárad. — **Berger Sándor** utazó Nagyvárad. — **Vinkler Béla** utazó Temesvár.

Vass-szálloda. **Steiner S.** kereskedő Borosjenő. — **Kohn A. S.** kereskedő Bécs. **Budasitz N.** kereskedő Budapest. — **Vermes Árpád** intező Piski. **Grosz Lázár** kereskedő Budapest. — **Wilhelm Artur** kereskedő Budapest. — **Feldman Izidor** kereskedő Budapest. — **Weisz Béla** kereskedő Budapest. — **Jung Péter** iparos Zalatna. — **Fehér Leó** kereskedő Budapest. — **Hanyai Zoltán** hivatalnok Zenta. — **Spitz Herman** kereskedő Budapest. — **Ormos Jenő** ügyvéd Zsolna.

A Mikádó-kerthelyiségben

ma, csütörtökön dé után 5 órától 7 óráig a 33. gyalogezred zenekara **Zellner Sándor** karmester személyes vezetése alatt

Nagy hangversenyt

rendes.

Szabad bemenet.

Este

mozgófényképek

teljesen új műsorral.

Jó étel és italokról, úgy mint kávé-

házi italokról gondoskodva van.

Kitűnő tisztelettel:

1484

Szűsz Mór.

17

A KIS KERESZT söröző megnyitása.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a „Fehér Kereszt-szálloda” Deák Ferenc utcai részén új söröző helyiséget, az utcáról közvetlen bejárattal nyitottam.

Hol az Első Magyar Részvényfőzde kőbányai

Udvari sörét

poharanként 16 fillér és korsónként 24 fillérrel, mindenkor friss csapolással mérem ki.

Berendeztem a házhoz szállításra 2, 4 és 6 literes családi korsókat, mit minden rendelésnél külön díjazás nélkül, házhoz szállítok.

Miért is a n. é. közönség szives pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Braun Gusztáv,
szállodás.

Harisnyák, Matróz-ingek, Gyermek-lábtyúk (Sockerl),

394 elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott árak mellett

Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. 3 szó: „Bársony, Harisnya, Szabadság-tér.”

A májusi költözködésre ajánlunk:

Légszesz és villany-ésillárokat, petroleum-lámpákat.

Valódi Auer és benoid-gáz égőhálókat.

Üveg és porcellán, mosdó és egyéb készleteket. — Valódi nikkel főző- és diszedényeket,

a legnagyobb választékban és legolcsóbban

Gebhart Testvéreknel

ARADON,

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)

Városi és megyei telefon 451.

25 koronát meghaladó készletek után 3% pénztárgedményt nyújtunk.

BIZTOS ALAP

ANDREJ SEC

UJÍTÓ FRISS SZAKEMBEREK ZAMAT ELISMERÉSE.

HAGYOMÁNYOS FRANZIA MÓDSZER. REMEK ILLAT. KIVÁLÓ APRÓ GYÖNGY.

NAGY SZÁMÚ MEGVÁLOGATOTT BORDOK. SZAKSZERŰ KEZELÉS. LEGHÍSEBBI GONDOSZÁS. SAJÁT MINTA-SZERŰ SZŐLŐMINTOK.

Tüzelő anyagokban

bár a szállítási akadályok teljesen megszüntetve nincsenek, mindazonáltal igen tisztelt vevőinket értesíthetjük, hogy

raktár - készletünk

Zsilvölgyi Fütőkőszén, Porosz Salon-kőszén, Porosz Légszesz Pirszén és Porosz Dió-Pirszénben

Legjobb minőségekben jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra száraz, darabos, jól kiégetett

Bükkfa-szén

állandóan nagy mennyiség készleten.

Jakaréktüzhelyben ajánljuk a kőszéntüzelést. Számos előnyök s jelentékenyen olcsóbb, mint a tűzifa.

A hazaszállítást saját kocsijainkkal, a miniszteri és főkapitányi rendeletnek megfelelően **plombázott zsákokban** eszközöljük. 168

Kneffel Károly és Fia vaskereskedés szénosztálya.

Telefon 139. sz.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitünő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a csukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!

Kapható árányvízkereskedésekben vagy a Szinye-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

1108

Steckenpferd-Liliumtej-szappan

Bergmann és Társa gyártmánya Dresda és Teschen a E, volt és marad a naponkint beérkező elismerő levelek szerint a leghatásosabb gyógyszappan pattanások ellen. A bőrt állandóan finoman, puhán tartja és rózsaszínű teint ad neki. Darabja 80 fillérért kapható a gyógytárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1045

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy négyzetnyi bizonyított háziasszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csukor- és meghűléseknél, bedörzsölésékképpen használva.

Figyelemre méltó. Szilány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter szegélyezéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és kapható minden gyógyszerárban kapható. — **Fontos:** Török lésegy gyógyszerárban, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”**

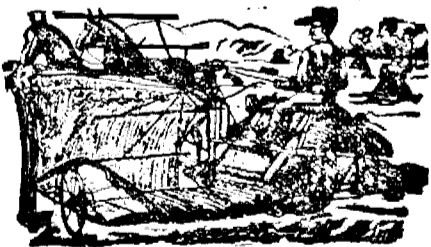
Frágában, Hincsbethstrasse 5 nos. Mindenképp megvásárolni.

283

„Noxon” Canada-kaszáló-gépeket

elsőrendű gyártmányt,

Kévekötóket Arató-gépeket, Fűkaszálókat

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak

MAYFARTH PH. és Tsa Bécs, II.

gépgyára és vasöntődeje

M. m. Frankfurt, Berlin, Páris.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

399

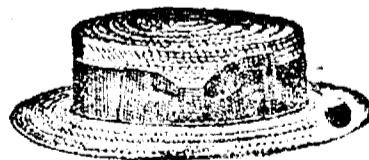
Alapított 1860.

MUNZLI

Állami távbeszélő 213.

kalap és uri-divat üzlete Aradon.

A cs. és kir. 33. gy. ezred tisztikarának szállítója.

Nyári szezonra meglepő szép és jó ízlésű kalap-ujdonságaim vannak.

„Reclam” panama gyökér kalap!

Korona 2., 2.50 és 2.80.

„Patent” kalap szalagok a legremekesebb színekben dbja 70 f.

Nyári nyakkendők! Előnyös vétel!

Minden egyes ábra szerinti formában, remek szép divatszínekben. 2 drb. Korona 1.-.

Kirakataim megtekintése által meggyőződhet ízléses ujdonságaimról, valamint kiváló olcsó fix áralmról.

483

Elismert legjobb szabásu ingblusok, vászonruhák és aljak RADÓ GYULA cégnél.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye nagy fal Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

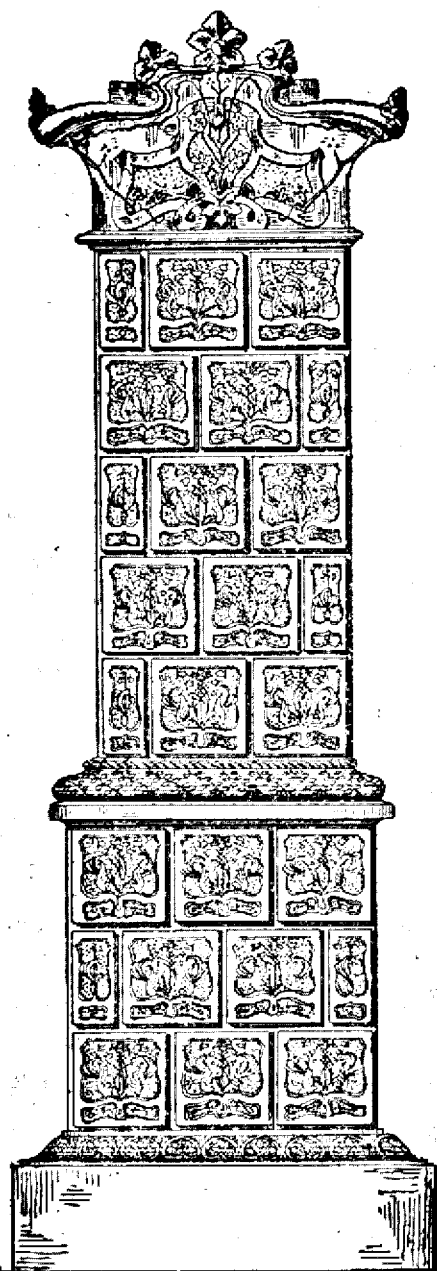
vászonra huzva lécczel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment a., ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, az többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

Alapított 1869
Megyei és városi telefon 389.

Agyagáru és kályhagyár Arad, Halász-utca.

Ajánlja saját a legjobb tüzmentes anyagból készült
cserépkályháit és kandalóit

minden kivételben, ugyiszintén **takarék-tűzhelyek** és
fürdőkádak kifalazását, nemkülönbön **központi**
fűtések berendezését bármely rendszer szerint.

Továbbá minden a kályhás iparhoz tartozó **javítá-**
sok vagy **átalakítások** megbízható szakképzett szere-
lők által pontosan és gyorsan, a lehető legjutányosabb árban
végeztetnek ugy helyben, mint vidéken.

Összes cserépkályháim bármely rendszerű vasbetéttel
mint **gyors-melegítő** kívánatra felszerelhető, nemkü-
lönben Maidingen rendszer szerint fekete vagy pirszén fű-
tésre mint töltőkályha felállítható.

B. megbízását kérve, maradtam

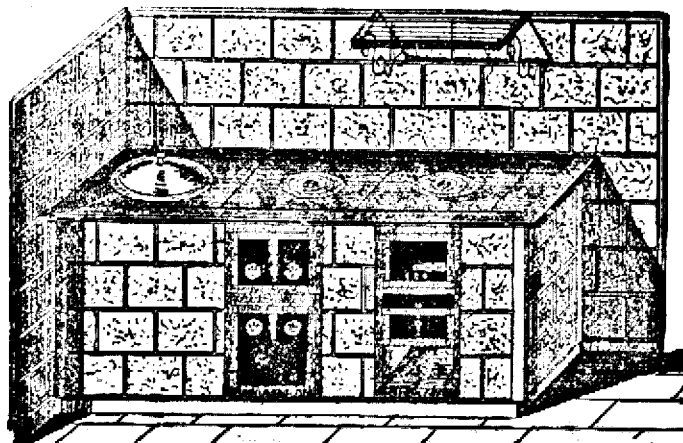
183

kiváló tisztelettel

BALOGH DÁVID

kályhás-mester.

Zépes minikönyv kívánatra bárkinek bérmentve megküldetik.

15821-1907.

Hirdetmény.

Közhirr tesszük, hogy Arad város gyámpénztárának 1906. évi zárszámadása a mai naptól számított 16 napon át a városháza I-ső emeleti tanács termében közszemlére van kiteve, s hogy ezen idő alatt ezen zárszámadás ellen a község kötelekéhez tartozó bármely polgár felszólalással vagy észrevétellel élhet.

Arad, 1907. évi május hó 25.

A városi tanács.

15348/1907.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezenel közhirre tesszük, hogy a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród iskolában az 1907-1908. tanév kezdetén több hely fog betöltetni.

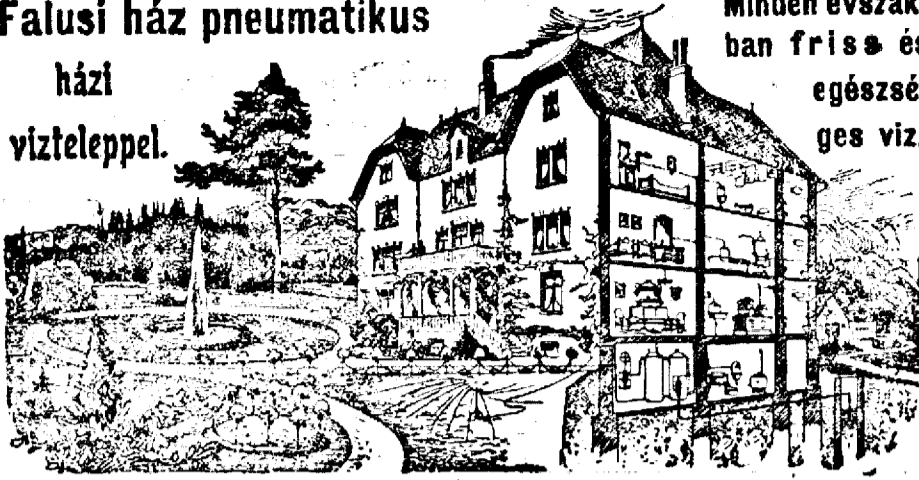
A részletes pályázati feltételek a városi katonai gyesztályban betekintheők.

Arad, 1907. évi május hó 25-én.

A városi tanács.

Falusi ház pneumatikus

házi vízteleppel.

Minden évszakban frisse és egészséges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen.

967

Hopp Károly

műszaki irodája vízellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Egy jó állapotban levő ebédülő kredenc, lehetőleg márványlappal, megvételre kerestetik. Eladó címe a kiadóhivatalba kéretik.

Fischer Armin

szobafestő és mázoló

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázoló-

munkát,

azonkívül gipsz utánzatot és szobekárpitozást a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben vidéken is.

887

Nyári menü

Művészes 1907. évi május hó 1-től

Arad-Budapest.		Budapest-Arad.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Arad ...	Arad ...	Budapest kpl...	Budapest kpl...
Sofronya ...	Sofronya ...	Kobánya felső p. h.	Kobánya felső p. h.
Lókösháza ...	Lókösháza ...	Rákod ...	Rákod ...
Bánhidai major ...	Bánhidai major ...	Maglód ...	Maglód ...
Ornament ...	Ornament ...	Gyémán ...	Gyémán ...
Kötögháza ...	Kötögháza ...	Mende ...	Mende ...
Kigyós ...	Kigyós ...	Sily-Sáp ...	Sily-Sáp ...
Békés-Csaba ...	Békés-Csaba ...	Tápió-Szeceő ...	Tápió-Szeceő ...
Békés-Földvár ...	Békés-Földvár ...	Nagy-Káta ...	Nagy-Káta ...
Ujassás ...	Ujassás ...	Tápió-Szele ...	Tápió-Szele ...
Szelnek ...	Szelnek ...	Tápió-Györgye ...	Tápió-Györgye ...
Gyoma ...	Gyoma ...	Ujassás ...	Ujassás ...
Mentár ...	Mentár ...	Szelnek ...	Szelnek ...
Pusztá-Pó ...	Pusztá-Pó ...	Szajol ...	Szajol ...
Szajol ...	Szajol ...	Pusztá-Pó ...	Pusztá-Pó ...
Szelnek ...	Szelnek ...	Mentár ...	Mentár ...
Ujassás ...	Ujassás ...	Gyoma ...	Gyoma ...
Tápió-Györgye ...	Tápió-Györgye ...	Mentár ...	Mentár ...
Nagy-Káta ...	Nagy-Káta ...	Pusztá-Pó ...	Pusztá-Pó ...
Tápió-Szeceő ...	Tápió-Szeceő ...	Szajol ...	Szajol ...
Sily-Sáp ...	Sily-Sáp ...	Szelnek ...	Szelnek ...
Mende ...	Mende ...	Ujassás ...	Ujassás ...
Gyémán ...	Gyémán ...	Tápió-Szele ...	Tápió-Szele ...
Maglód ...	Maglód ...	Nagy-Káta ...	Nagy-Káta ...
Rákod ...	Rákod ...	Tápió-Szeceő ...	Tápió-Szeceő ...
Kobánya fel. p. u.	Kobánya fel. p. u.	Sily-Sáp ...	Sily-Sáp ...
Budapest k. p. u.	Budapest k. p. u.	Mende ...	Mende ...

Arad-Temesvár-Józsefváros.		Temesvár-Józsefváros-Arad.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Arad ...	Arad ...	Temesvár-Jv. ...	Temesvár-Jv. ...
Nj-Arad ...	Nj-Arad ...	Szt. András ...	Szt. András ...
Vémet-Ságh ...	Vémet-Ságh ...	Merczfalva ...	Merczfalva ...
Vinga ...	Vinga ...	Orozyfalva ...	Orozyfalva ...
Orczyfalva ...	Orczyfalva ...	Vinga ...	Vinga ...
Merczfalva ...	Merczfalva ...	Nemeth-Ságh ...	Nemeth-Ságh ...
Szt. András ...	Szt. András ...	Uj-Arad ...	Uj-Arad ...
Temesvár-Jv. ...	Temesvár-Jv. ...	Arad ...	Arad ...

Térvé-Arad.		Térvé-Arad.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Térvé ind.	Térvé ind.	Térvé ind.	Térvé ind.
Gy-feltr. (6)	Gy-feltr. (6)	Gy-feltr. (6)	Gy-feltr. (6)
Alvincs (6)	Alvincs (6)	Alvincs (6)	Alvincs (6)
Sásváros (6)	Sásváros (6)	Sásváros (6)	Sásváros (6)
Piski (6)	Piski (6)	Piski (6)	Piski (6)
Dáya (6)	Dáya (6)	Dáya (6)	Dáya (6)
M.-Ilye (6)	M.-Ilye (6)	M.-Ilye (6)	M.-Ilye (6)
Zám (6)	Zám (6)	Zám (6)	Zám (6)
Soborsin (6)	Soborsin (6)	Soborsin (6)	Soborsin (6)
Barzova (6)	Barzova (6)	Barzova (6)	Barzova (6)
Konop (6)	Konop (6)	Konop (6)	Konop (6)
Milova-Odv (6)	Milova-Odv (6)	Milova-Odv (6)	Milova-Odv (6)
M.-Radna (6)	M.-Radna (6)	M.-Radna (6)	M.-Radna (6)
Barzarka (6)	Barzarka (6)	Barzarka (6)	Barzarka (6)
O-Panlis (6)	O-Panlis (6)	O-Panlis (6)	O-Panlis (6)
Gyerekközs (6)	Gyerekközs (6)	Gyerekközs (6)	Gyerekközs (6)
Mondoriak (6)	Mondoriak (6)	Mondoriak (6)	Mondoriak (6)
Glogovacs (6)	Glogovacs (6)	Glogovacs (6)	Glogovacs (6)
Arad ...	Arad ...	Arad ...	Arad ...

Arad-Térvé.		Arad-Térvé.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Arad ...	Arad ...	Térvé ...	Térvé ...
Glogovacs ...	Glogovacs ...	Glogovacs ...	Glogovacs ...
Mondoriak ...	Mondoriak ...	Mondoriak ...	Mondoriak ...
Gyerekközs ...	Gyerekközs ...	Gyerekközs ...	Gyerekközs ...
O-Panlis ...	O-Panlis ...	O-Panlis ...	O-Panlis ...
Barzarka ...	Barzarka ...	Barzarka ...	Barzarka ...
M.-Radna ...	M.-Radna ...	M.-Radna ...	M.-Radna ...
Milova-Odv ...	Milova-Odv ...	Milova-Odv ...	Milova-Odv ...
Konop ...	Konop ...	Konop ...	Konop ...
Barzova ...	Barzova ...	Barzova ...	Barzova ...
Zám ...	Zám ...	Zám ...	Zám ...
Mar-Ilye ...	Mar-Ilye ...	Mar-Ilye ...	Mar-Ilye ...
Dáya ...	Dáya ...	Dáya ...	Dáya ...
Piski ...	Piski ...	Piski ...	Piski ...
Sásváros ...	Sásváros ...	Sásváros ...	Sásváros ...
Alvincs ...	Alvincs ...	Alvincs ...	Alvincs ...
Gy-feltr. ...	Gy-feltr. ...	Gy-feltr. ...	Gy-feltr. ...
Térvé ...	Térvé ...	Térvé ...	Térvé ...

(Utannymás nem díjaztatik.)

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a
kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronaért kaphatók lapunk elárultó helyein.

A kinek

ismeretség híján

hástartásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birotokot,
házat,
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindenkit vétel vagy bérbevitel czéljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér czélit, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Fiatal,

gyermektelen szakácsnőt keresek. Ajánlatokat „Szakácsné” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 1478

35³/m. szélezett

colos tölgydeszka eladó Sebessy Ferencnél, Deák Ferenc-utca 2. sz. Arad. 1479

100 darab vizsgalap

a legjobb minőségű papíron 90 fillér. Postaportó 100 drbra, ha a pénz előre küldetik 30 fillér. 5 klgrra 600 drb. megy. **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. Arad és Temesmegyei telefon 517.

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetségű urak állandó alkalmazást kaphatnak egy könnyen elsődható házi czikk eladására. Pénzbeszedők óvadékkal kerestetnek. Ajánlatok „K. G. 100.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

Kerestetik

egy ügyes, tiszta szobaleány. Cim a kiadóhivatalban.

Mérlegképes

könyvelő, ki a gépirást is bírja, állást keres. Cim: B. M. Flórián-utca 4. sz.

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Perényi-utca 4.

és Orczy-utca 11. sz. ház kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Felvilágosítást nyújt Perényi-utca 4. szám alatt a háztulajdonosnő. 1326

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

film (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Kerestetik

egy szolid, jó erkölcsű kisasszony 3 gyermek mellé bonnenak. Németajkuak előnyben részesülnek. Cim a kiadóban.

Egy szabó üzletnek megfelelő

berendezés jutányos áron eladó Solymos Testvéreknél, Kölcsey-utca 6—7. 1486

Pöltenberg Ernő (Kertész-

utca) 6. számú ház, mely áll 4 szoba, konyha stb. mellékhelyiségekből, eladó. 1467

1 féderes vadászkocsi,

1 homokfutó féderes ülésekkel, kerti vendéglői asztalok és padok olcsón eladók Gyár-utca 2. 1483

Tanulólánnyok

felvételnek az Aradi nyomda részvénytársaság könyvkötészetében.

Angyal-utca 27. szám alatti házban

egy szatócs-üzlet kiadó.

Bővebbet Angyal-utca 25a. sz.

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy **Aradon, Deák Ferenc-utca 2. szám alatt** (Sebessy-ház) egy, a mai kor és modern ízlés minden köve-emanyenek megfelelő.

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégektől kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék **gyászkalapokban.**

Átal-kítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

V. léki megrendeléseket a legmesszebb menő körültekintéssel eszközölök. 719 Szíves pártfogást kér

ANTMANN ANNA

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Jég

kapható havi bérletben naponta házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Telefon 199. szám. 1253

Egy két szobás

kényelmes utcai lakás, hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt **Dezső-utca 1a. szám alatt augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott, vagy Borona-utca 46. az üzletben.**

RUBICS GYULA

fényező és mázoló mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Bocskai-tér sarok.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butorfényezést, vas- és fa-butorkokban, régi butorok újra festését** bármilyen stílusban, **kávéházi berendezéseket u. m.: asztalok, székek, rácozatok, lámpériák, fogasok, csillárok és fürdő-kadakat.** 1488

652—1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1907. V. 893/3. számú végzése által Odray Antal aradi lakos végrehajtató javára, Dick Ferenc aradi lakos ellen 281 kor. hátr. házbér tőke és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírólag lefoglalt és 1048 koronára becsült festés alatt levő ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Weitzer János-u. 17. sz. a leendő eszközlésére 1907. évi május hó 31-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Arad, 1907. évi május hó 20. napján.

Györffy Arnold,

1485. bírósági végrehajtó.

Van szerencsém a nagyérdemű vevőközönségnek tudomására adni, hogy az **Andrássy-tér 22. sz. alatt lévő**

Masztig P. és társa

üzletet megvettük és azt saját nevünk alatt elárusítjuk.

Kiváló tisztelettel

1482

Pfeifer Pál és Testv.

Olcsó szabott árak!

Zsebkendők 1/2 tucat 3 Ajour-ral tiszta vászon 175 kr.
Selyemmel himzett czérna harisnya 75 kr.
Varrás nélküli flor 55 krtól feljebb.
Damasztáruk, asztalneműek
Legfinomabb szövetek és mosókelmék.
Remek 60 cm. széles zephier 13 kr.
Remek mosott Schifon női ingek 95, 120, 138 kr.Remek mosó delain 19, 23 kr.
Finom froitier-törülköző 65, 75, 110 kr.
Remek himzett blousok 88, 120 kr.
Finom czérna Ajour-harisonya 65, 75, 85 kr.
Saját készítményű angol zephier férfi ing 185 kr.
1/4 tuczat finom férfi zokni 50 kr.
Elegáns fehér Pique-nyak-kendő 1/4 tuczat 50 kr.

Rövid lábravalók 55, 75 kr.

Hosszuszáru czérna- és selyem keztyük párja 25, 35, 45, 55 krtól feljebb.

== Nap- és esőernyők a legfinomabb kivitelben. ==

Kézimunkák előnyomatva és elkezdve minden elfogadható áron.

Főüzlet Budapesten: Ferenciek tere 4. és Egyetem-tér 5.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

126

A nagyszebeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó árban eladók, u. m.: Lövész-u. 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lenkey utca 16., Lehel-utca 19. sz., Választó-utca 39. sz. földszintes házak és Uj Mikalacán a motoros mentén 440. számú ház, mely 3—4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor-ért törlesztésre eladó.

Ispáni állásom

1907 evi október elsejére változtatni óha, tom, jelenleg is 1000 holdas gazdaságban felmondatlan állásban önállóan működöm. 1303

Címet a kiadóhivatal továbbít.

Iffj. Kópetkó

Károly

Arad, Weitzer János-u. 2.

(Minorita-palota.) 117

Tavaszi bevásárlási utámról visszaérve van szerencsém a nagyérdemű vevőközönség szives tudomására hozni, hogy tavaszi és nyári ujdonságok megérkeztek: Blouse kelmék, új costüm kelmék, új blouse zephierek, divatos blouse selymek, gyönyörű szép delainok, ruhavásznak óriási választékban.

Mintákat vidékre bérmentve küldök.

Városi és megyei telefon 477.

Telefon szám 184.

Mosóintézet átvétel!

Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelegedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást házilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimunkával, melynek következtében a ruha nincs kiteve időelölti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka elvégzésével ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utódja Aulich Lajos-utca 2. szám.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5—6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotában levő Zinner Vilmos mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt Zinner Vilmos ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

351

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne késsek megveszi azon szép és olcsó zsebórát, a melyet Zinner Vilmos mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1264

fogorvos.

Megérkeztek a tavaszi divat-ujdonságok.

Brunner Béla

uri divat- és különlegességek áruháza

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb ingek, gallérok, kelmék, nyak-kendők, keztyűk, selyem zseb-kendők, harisnyák, stb. ujdonságok kaphatók.

Legnagyobb választék sa-, vászon és bőr-utazóbőröndökben!

Divatujdonság francia és angol illatszer különlegességekben.

HAMERLI I. pécsi kozyúgyár főraktára! Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 138

Uj kocsikat

• 1042

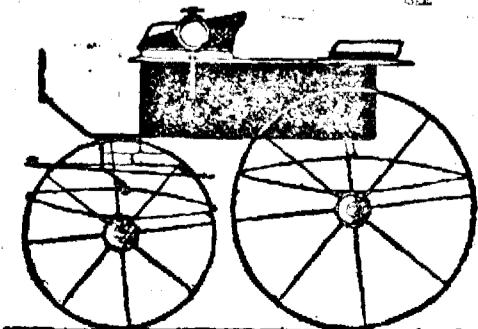
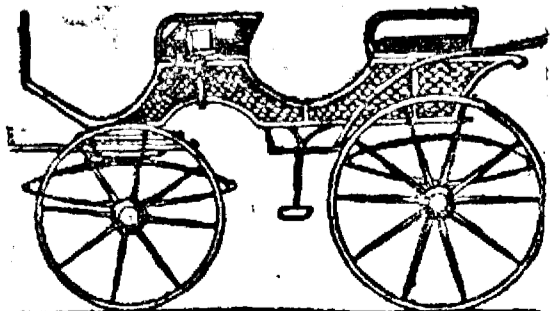
a legjobb kivitelben, valamint e szakmába vágó mindennemű javításokat a legjutányosabb árakért készít

Nádasdy és Mészáros

kocsikészítők.

Arad, Boros Béni-tér 2. sz.

Kész kocsik raktáron kaphatók.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az ónszentes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy eszma** elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

586

Wolf János.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület-asalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközölteknek. 1151

Nagy választék sárkerítés mintákból természetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

3 régi szó...	3 új szó...
Altvater	Altvater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

266—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a közbiztonsági bészárító padlásának salak feltöltése és ennek beton burkolása iránt folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 873 kor. 84 fillér.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen csak szóbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételét igazoló pénztári jegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k. aljegyző.

Csak valódi Mack-féle

Naponkinti használata a mosdó vizben.

A vegyileg tiszta Kaiser-Borax a legtermészetesebb, legjótékonyabb és legégszesegebb **szépségcsere** a bőrnek, mely a vizet puhítja, az érdes és tisztátalan bőrré gyógyítólag hat, nemkülönben a bőrt finommá és fehérré teszi. A legkedveltebb antiszeptikus szer a száj- és fogak ápolásánál, ugyis mint gyógyszer. Elővigyázat a bevásárlásnál! Csakis a piros kartonba valódi, mely fenti védjeggyel és használati utasítással 15. 30 és 75 filléért kapható. Sohasem csomagolatlan! Egyedüli készítő Ausztria és Magyarországon GÖTTLIEB VOITH, WIEN, III/1. 1226

Eladó!

Cserép és téglagyár

nagyforgalmu helyen, teljes berendezéssel, tőke és szakösmeret hiányában **eladó**, ugyanott egy

ellenőrző pénztár is
jutányos áron eladó.

Bővebbet

1451

Menczer B. Ferencnél,

N.-Halmágyon.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsosai szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó.

Telefon 544.

RAUCH RAIMUND

üveg, porcellán, konyhaberendezés
— és lámpa raktár —

legolcsóbb beszerzési forrása.

Modern

keretekben nagy választék.

Kiváló tisztelettel

Rauch Raimund.

1224

Kérném a cégre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsczerényt, löszerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémrukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Árpád-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Kívánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Telefon sz. 370. Telefon sz. 370.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon

raktárát. 1002

„Singer“, „Original Viktoria“, Central Bobbin varrógépek csatlósai használatra és ipari célokra.

„Puch“, „Helical-Premier“ és „Préciosa“ kerékpárok jutányosan jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

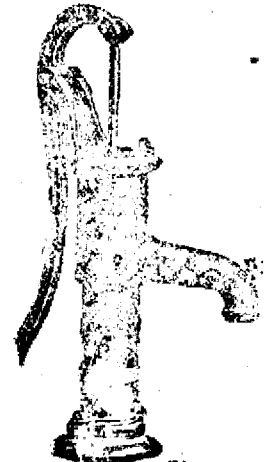
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbíthatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működésért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tűzi fecskendők

szólyó szelepekkel. Közsegeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beüli gummirozott kendercsövek legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

König Otto

M. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő és szivattyu készítő. 290

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

A Vörösmarty-utca 3. számú
házban, a II. emeleten,
egy szép uri lakás
előnyös feltételek mellett
kiadó.

Bővebbet a házban 6 ajtó alatt. sz.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemence téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén

A motoros vasút megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

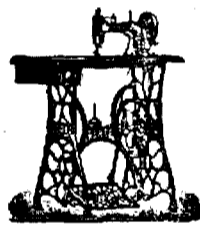
Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. irodámban, vagy Maros-ut-
cai lakásomon. A téglát vám és
fuvarmentesen házhoz szállítom. —
A gyárba saját új mű utam vezet.
Nagy raktár saját gyártmányu hor-
nyolt és kupola cserepekben, flas-
ter-, kút- és facon-téglákban.

Telefon szám 96.

Hammer Vilmos

műszerész

Arad, Szabadság-tér 7. sz.

Pfaff és Singer
karikahajós

varrógépek,

„Helikal Premier“, „Puck“

kerékpárok,
Grammofonok és lemezek nagy
raktára.

Acetylen lámpák, gummik, nyergek, gram-
mofon kerekék, rugók, hangdobozok, varró
és grammofon tűk I-a minőségben.

Javítások jutányosan és jótállás
mellett, gyorsan és pontosan esz-
köszíttetnek.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a törvényesen
védt

„TRIAS“

mely 2-3 nap alatt felelősség mellett a leg-
elhanyagoltabb húgycsőfolyást megszünteti.
Ára: férfiaknak K 1,80, nőknek K 2,50.

Köszvény, Csusz, Rheuma, fő- és fog-
fájás ellen a

PAPP-féle

„MENTHOLIN“

biztos hatású gyógyszer.

Egy próba elegendő!

Ára 1 korona.

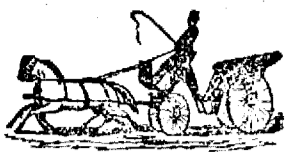
Főntieket titoktartás mellett küldi:

PAPP L.

gyógyszertára Tizsaszentimrén.

Főraktár Aradon:

Földes Kálemen gyógytárában.

Végh István

kovács mester

ARAD, József főherceg-ut 11. sz.

Van szerencsém a n. é. megrendelőim b. tudomására hozni, hogy

kovácsműhelyemet

Boros Béni-tér 3. sz. alatti házból József főherceg-ut 11. szám alá
áthelyeztem és azt a jelenkor igényeinek megfelelőleg megnagyobbítottam.
Kész kocsikat raktáron tartok, bármely kocsialkatrészek
vidékre pontosan készíttetnek.

Lóvasalás nagy figyelemmel eszközöltetik.

Becses pártfogásért a jövőben is esedezve vagyok kiváló tisztelettel

1452 **Végh István**, kovács mester.

Vérszegénység és sápkórban

szenvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt érik el. Bevásárlásnál csak
a valódi Rozsnyay-félét fogadjuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill.

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol cégétől hozatva.

Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában

458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz

minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztát-
lanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, ke-
resztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgypor 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenék
kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

513

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

további Földes Kálemen, Kocsath Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek
Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészek áraknál és Vojtek és Weisz drogueriájában.

Kert megnyitás!

A „János vitéz“-hez

cimzett vendéglő (Ferenc-tér
6. sz. Brunhuber házban) levő

kerthelyiségem

megnyitottam,

mikor erről a n. é. közönséget értesítem,
kérem az évek során tapasztalt jóakaratu
pártfogásban részesíteni. Főtörekvésem
lesz mint eddig, elsőrendű hegyi borok,
sör és szeszes italok, valamint meleg és
hideg ételek előzőekny kiszolgálásában, a
n. é. közönség elismerését kiérdemelni.

Tekepálya, villanyos világítás!

Arad, 1907. május 18.

Sütő István,

vendéglős.

1425

Segédjegyzőt

keresek,

aki románul perfec-
tül beszél. Fizetése
évenként 1200 korona.
Nőtlenek lakást és fű-
tést is kapnak.

Szaiff Zoltán,

körjegyző

1477

Soborsin.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartanak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret
szerint készíttetnek. — Minden e
szakba vágó munkát a leggyor-
sabbban készít. 682

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő
mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetiében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülők különös figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógycipőket, melyek meggátolják a láb-
fejledést, Gyermekknél, ugyazintén felnőtteknél
nagykerü eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanusít. Készíttek a valódi amerikai for-
májú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója

641

Kerestetik egy mindenestől cseléd

azonnali belépésre.

Ajánlkozók Boczkó-utca 10 sz.
alatt jelentkezzenek d. e. 9—11
óra között.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség in-
domására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám

Van álló épületben, a volt Urz-főle

fodrász-üzletet

megvettem 176

és újonnan berendeztem és kérem a nagy-
érdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel

Busch György,

fodrász.

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos
világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

**Költözködéseknél
vagy lakásváltoztató-
soknál**

villanyvilágítási

vagy 486

villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat ju-
tányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József

villanszerelő Arad, Salacz-utca 2

282—1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a Török Gábor-utca végén
létesítendő beton hid elkészítése
iránt folyó évi június hó 10 én d.
e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 6025 korona 11
fillér.

Bánatpénzzel leteendő az aján-
lati ár 10% a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapírokban a vá-
rosi pénztárban.

Az árlejtésen csak írásbeli aján-
latokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
nyújtandók be s csak akkor vét-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz letételére vonatkozó
pénztári jegy mellékelve van, s
ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy
az árlejtési feltételeket ismeri és
elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági
székének 1907. évi május hó 21-én
tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

Utazó bundák és bál belépők

— kölcsön adatnak —

1280

Sztruhár Testvérek

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Szűcsárúk, madár- és állattömések.
Krimmer- és szövetsapkák nagybani
— készítése és eladása. —

Javításokat, átalakításokat gyorsan
és jutányosan vállalunk. Azonkívül
mindennemű tárgyakat a molyok meg-
óvásától, szörme, szövet, posztó, sző-
nyegetek, ablakfüggönyök s ezekhez
hasonlót elvállalunk. Gondozás biztos
és molymentési szert használunk a
mi saját találmányunk és csakis
egyedüli intézetünkben található.

Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére.

A J Á N L J U K.

Arcz-cremek

Fogpasták

Illatszerek

Fogkefék

Hölgyporok

Szájvizek

Kölni vizek

Szappanok

Fogporok

Hajvizek

Fogcremek

Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

241

ARADON.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű
fogyasztó közönségnek szíves tu-
domására hozni, miszerint ezelőtt
Florian-utcában létezett

hentes üzletemet

jelenleg saját házamban

Fulich Sajos-utca 16. sz. alá

helyeztem át, egyben ajánlom min-
den ezen hentes iparba vágó friss
készítményeim a nagyközönség
szíves pártfogásába venni kegyes-
kedjen.

Mély tisztelettel

1471

Simandán György,

hentes-mester.

15877 - 1907.

Hirdetmény.

A Baross és Salacz sétányt
használó közönségünknek érdekeit
szolgálóan, a két parknak fize-
tési üllő helyekkel való ellátását
vettük tervbe olyként, hogy a tám-
lás székeknek szükséges számba
való felállítását s a vele járó dij-
szedés jogát bérbeadni kívánjuk.

Felhívjuk a vállalkozni szándé-
kozókat, hogy ajánlataikat folyó
évi június hó 8-áig bezárólag Lőcs
Rezső gazdasági tanácsnoknál ad-
ják be.

Arad, 1907. évi május hó 26-én.

A városi tanács.

15847/1907.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minisz-
teriumnak rendelete nyomán ezen-
nel közhírré tesszük, hogy hivatá-
sos honvéd állatorvosi tisztvisel-
lökké való kiképzés céljából a m.
kir. budapesti állatorvosi főisko-
lába növendékek felvétetnek.

A részletes pályázati feltételek
a városi levéltárban betekintheők.

Arad, 1907. évi május hó 25-én.

A városi tanács.

Hajdu tea

mei- és tüdőbetegeknek
számtalan esetben kipró-
bált szer.

Legjobb sikerrel használható
köhögés, hurut, rekedtség,
szamárhurut, elnyálkásodás, min-
den mellbaj, a légcső, a tüdő,
a gége hurutos megbetegedése,
légszűkület, légzési nehézségek,
asthma, szék-
mellúság, asthma atb.
ellen.

Ára 60 fillér.

Kapható Aradon,

Földes Kelemen

gyógyszerésznél. 288

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Deák Ferenc-utca 36. szám alatt** 799

festő- és mázoló-vállalatom

a jelen kor igényeinek megfelelőleg kibővítettem. Birtokomban a legújabb stilszerű minták, melyek azon helyzetbe hoznak, hogy a legszebb kivitelű munkát is legjutányosabban számíthatom. Utcai és udvari **homlokzat festészetben elismerve vagyok, melyet számos elismeréssel igazolhatok.**

Becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Bräuner Vilmos, szobafestő és mázoló

Arad, Deák Ferenc-utca 36.

Saját felhuzó gépek.

Vidékre is elvállalok e szakmába vágó munkákat.

Tápértékben leggazdagabb, Hatásában felülmúlhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű
Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— Ára egy üvegnek 2 korona. —

813

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

használtak. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Dr. D. Graur Viktor aradi fogorvos bacteriumölő

szájvizének és fogporának egyedül raktára

egy üveg szájviz 2 kor., egy doboz fogpor 1 kor.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fill.

„NEVER“ amerikai gummi, a legjobb, 6 drb. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 21. sz. a Magyarbazzai szomsz.

RÁCZ JÓZSEF

fűszer-, osem egy- bor-, kávé- és dől- gyümölcs kereskedése

A „Barna mokus“-hoz.

ARAD, Szabadság-tér 21. (Lengyel Testvérek mellett.)

T. C.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy helyben Szabadság-tér 21. sz. alatt (Lengyel Testvérek mellett) egy, a mai kor igényeinek megfelelő, modern berendezésű

fűszer- és csemegakereskedést

nyitottam és azt **RÁCZ JÓZSEF** törvényszéki bejegyzetti saját cégem alatt fogom vezetni.

Előnyös összeköttetéseimnél fogva, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégíthesem. Miért is kérem, hogy cégemet b. bizalmával kitüntetni méltóztassék.

Az aradi piacon töltött gyakorlati pályámon Karát-onyi Antal, Rothstein Mór és Pollák József helybeli cégeknél több évig voltam alkalmazva, bő alkalmam volt a n. é. közönség igényeiről közvetlen tudomást szerezni s így ismerve, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a-ra fogok törekedni, hogy a belém helyezett bizalmat mindenkor kiérdemeljem.

Főtörekvésem leendő a t. vevőimet mindenkor friss és csakis első minőségű áruval kiszolgálni.

Midőn b. pártfogását kérem, méltóztassékbn. látogatásával megszerencsésítenni.

Mély tisztelettel

1081

RÁCZ JÓZSEF.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives figyelmét felhívni arra, hogy 793

Weitzer János-utca 10. szám alatt

(Dr. Robitzsek háta)

egy a mai kor igényeinek megfelelő

salont

nyitottam, ahol a legelegánsabb ízlést kielégítő angol és francia divat szerinti **toiletteket** a legjutányosabb árak mellett készítek, melyre tapasztalatainkat úgy én, mint nőm, nagy fővárosokban szereztük meg.

Egyben arról is értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy a legmodernebb szabászat tanítását a leg-
rövidebb idő alatt betanítjuk.

Nagybecsű pártfogást kér

Weisz Samu,

angol és francia női szabó.

Fizető és tanuló leányok felvételnek

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb 1290

óra-javító

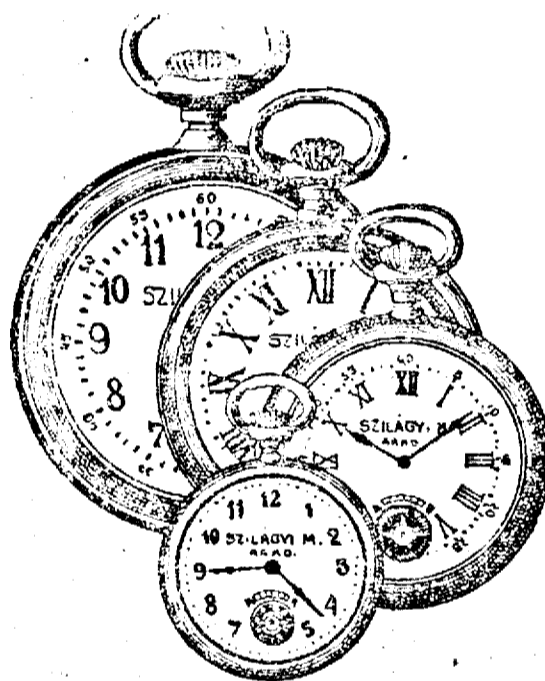
műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrratkák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készítli:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Udvari sör.

Tisztelettel bátorkodom a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **színház-épületben lévő**

városi sörcsarnokot

megnyitottam és Gyurkovits András zenekara személyes vezetése alatt

hangversenyt rendez.

Egyben bátorkodom a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy vendéglőmet a mostani modern kornak teljesen megfelelőleg újonnan berendeztem és az **Első magyar kőbányai részvénytársaság legkiválóbb sörét az ugynevezett**

udvari sört

bevezettem, azonkívül a legkiválóbb minőségű arad-hegyaljai borokat fogom kimérni.

Konyhám is olcsó árak mellett a legfinomabb igényeket is ki fogja elégíteni.

Teljes tisztelettel!

Kánya Géza.

333

Udvari sör.

Zsákok és ponyvák eladása.

Zsákkölcsönző-intézet.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a környékbeli **gabonakereskedő cégek és a gazdaközönség** szives tudomására hozni miszerint f. évi június hó 1-én

Aradon, Boros Béni-tér 1. Hartmann Samu vaskereskedése mellett, dr. Ispravnik-féle házban

50.000 darab új zsákkal

zsákkölcsönző intézetet alapítok.

Ugyanott mindenféle minőségű és méretű új zsákok és ponyvák eladásával, továbbá egyszer használt lisztes és korpás zsákok vételével és eladásával is foglalkozom.

Braun Miksa.

Egyszer használt lisztes és korpás zsákok vétele és eladása.